

RAPORT Z WIZYTACJI
(profil ogólnoakademicki)

dokonanej w dniach 30-31. 05. 2017 na kierunku

FILOLOGIA UGROFIŃSKA

prowadzonym na

WYDZIALE NEOFILOLOGII

UNIWERSYTETU WARSZAWSKIEGO

Warszawa, 2017

Spis treści

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	4
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej.....	4
1.2. Informacja o procesie oceny	4
2. Podstawowe informacje o programie kształcenia na ocenianym kierunku.....	5
3. Ogólna ocena spełnienia kryteriów oceny programowej	6
4. Szczegółowy opis spełnienia kryteriów oceny programowej.....	7
Kryterium 1. Koncepcja kształcenia i jej zgodność z misją oraz strategią uczelni.....	7
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1.....	7
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	10
Dobre praktyki	11
Zalecenia	11
Kryterium 2. Program kształcenia oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia	11
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2.....	12
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	19
2.3. Rekrutacja kandydatów, zaliczanie etapów studiów, uznawanie efektów kształcenia oraz potwierdzanie efektów uczenia się	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Zalecenia	21
Kryterium 3. Skuteczność wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia	21
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3.....	21
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	24
Zalecenia	24
Kryterium 4. Kadra prowadząca proces kształcenia	24
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4.....	25
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	27
Zalecenia	28
Kryterium 5. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia.....	28
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5.....	28
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	29
Zalecenia	29
1) Sformalizowanie i zintensyfikowanie relacji z otoczeniem społeczno- gospodarczym..	29
Kryterium 6. Umiejdzynarodowienie procesu kształcenia	29
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6.....	29
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	31
Zalecenia	31

Kryterium 7. Infrastruktura wykorzystywana w procesie kształcenia	31
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7.....	31
Zalecenia	34
Kryterium 8. Opieka nad studentami oraz wsparcie w procesie uczenia się i osiągnięcia efektów kształcenia	34
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8.....	34
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	37
Zalecenia	37
8. Ocena dostosowania się jednostki do zaleceń z ostatniej oceny PKA, w odniesieniu do wyników bieżącej oceny.....	37
Załączniki:	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 2. Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 3. Ocena wybranych prac etapowych i dyplomowych	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 4. Wykaz nauczycieli akademickich, którzy mogą być zaliczeni do minimum kadrowego kierunku (spośród nauczycieli akademickich, którzy złożyli oświadczenie o wyrażeniu zgody na zaliczenie do minimum kadrowego)....	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 5. Wykaz nauczycieli akademickich, którzy nie mogą być zaliczeni do minimum kadrowego kierunku (spośród nauczycieli akademickich, którzy złożyli oświadczenie o wyrażeniu zgody na zaliczenie do minimum kadrowego)....	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 6. Wykaz modułów zajęć, których obsada zajęć jest nieprawidłowa	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 7. Informacja o hospitowanych zajęciach i ich ocena	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodniczący: prof. dr hab. Dariusz Dolański, członek PKA

członkowie:

1. dr hab. Grzegorz Bubak, ekspert PKA,
2. dr hab. Bolesław Mrozewicz, prof. UAM , ekspert PKA,
3. Arkadiusz Doczyk, ekspert ds. postępowania oceniającego,
4. Olga Janiszewska, ekspert ds. studenckich.

1.2. Informacja o procesie oceny

Ocena jakości kształcenia na kierunku „filologia ugrofińska” prowadzonym na Wydziale Neofilologii Uniwersytetu Warszawskiego została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2016/2017. Polska Komisja Akredytacyjna po raz pierwszy oceniała jakość kształcenia na wizytowanym kierunku. Poprzednia ocena jakości kształcenia była dokonana na kierunku filologia, na którym jako specjalność występowała filologia ugrofińska. PKA oceniła kierunek filologia w 2011 roku pozytywnie.

Wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą. Zespół Oceniający PKA zapoznał się z raportem samooceny przekazanym przez władze Instytutu. Wizytacja rozpoczęła się od spotkania z władzami w czelni oraz wydziału, dalszy przebieg wizytacji odbywał się zgodnie z ustalonym harmonogramem. W trakcie wizytacji odbyły się spotkania ze studentami, pracownikami katedry, z osobami odpowiedzialnymi za funkcjonowanie wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia, za prowadzenie kierunku studiów, praktyki, a także z przedstawicielami Samorządu Studentów, Biura Karier. Ponadto dokonano przeglądu wybranych prac dyplomowych i etapowych, przeprowadzono hospicje zajęć oraz dokonano przeglądu bazy dydaktycznej i socjalnej wykorzystywanej w procesie dydaktycznym. Przed zakończeniem wizytacji dokonano oceny stopnia spełnienia kryteriów, sformułowano uwagi i zalecenia, o których przewodniczący zespołu oraz eksperci poinformowali władze uczelni na spotkaniu podsumowującym.

Podstawa prawna oceny została określona w Załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w Załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o programie kształcenia na ocenianym kierunku

(jeśli kierunek jest prowadzony na różnych poziomach kształcenia, informacje należy przedstawić dla każdego poziomu kształcenia)

Nazwa kierunku studiów	Filologia Ugrofińska	
Poziom kształcenia (studia I stopnia/studia II stopnia/jednolite studia magisterskie)	Studia I stopnia (stacjonarne) Studia II stopnia (stacjonarne)	
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)		
Nazwa obszaru kształcenia, do którego został przyporządkowany kierunek (w przypadku, gdy kierunek został przyporządkowany do więcej niż jednego obszaru kształcenia należy podać procentowy udział liczby punktów ECTS dla każdego z tych obszarów w liczbie punktów ECTS przewidzianej w planie studiów do uzyskania kwalifikacji odpowiadającej poziomowi kształcenia)	Obszar nauk humanistycznych	
Dziedziny nauki/sztuki oraz dyscypliny naukowe/artystyczne, do których odnoszą się efekty kształcenia na ocenianym kierunku (zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 8 sierpnia 2011 w sprawie obszarów wiedzy, dziedzin nauki i sztuki oraz dyscyplin naukowych i artystycznych, Dz.U. 2011 nr 179 poz. 1065)	Dziedzina nauk humanistycznych Dyscypliny – literaturoznawstwo – językoznawstwo	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS przewidziana w planie studiów do uzyskania kwalifikacji odpowiadającej poziomowi kształcenia	I-stopnia 8/240 ECTS II-stopnia 3/90 ECTS	
Specjalności realizowane w ramach kierunku studiów	Studia stacjonarne I i II stopnia: – język węgierski – język fiński	
Tytuł zawodowy uzyskiwany przez absolwentów	Studia I stopnia – licencjat Studia II stopnia – magister	
Liczba nauczycieli akademickich zaliczanych do minimum kadrowego	Studia I stopnia – 14 Studia II stopnia – 14	
	Studia	niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	174	---
Liczba godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów na studiach stacjonarnych	Studia I stopnia – 3480-3330 (zależnie od specjalności) Studia II stopnia – 780	

3. Ogólna ocena spełnienia kryteriów oceny programowej

Kryterium	Ocena stopnia spełnienia kryterium ¹ Wyróżniająca / W pełni / Zadowalająca/ Częściowa / Negatywna
Kryterium 1. Koncepcja kształcenia i jej zgodność z misją oraz strategią uczelni	W pełni
Kryterium 2. Program kształcenia oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia	W pełni
Kryterium 3. Skuteczność wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia	W pełni
Kryterium 4. Kadra prowadząca proces kształcenia	W pełni
Kryterium 5. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia	W pełni
Kryterium 6. Umiejdzynarodowienie procesu kształcenia	W pełni
Kryterium 7. Infrastruktura wykorzystywana w procesie kształcenia	W pełni
Kryterium 8. Opieka nad studentami oraz wsparcie w procesie uczenia się i osiągania efektów kształcenia	W pełni

Jeżeli argumenty przedstawione w odpowiedzi na raport z wizytacji lub wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy będą uzasadniały zmianę uprzednio sformułowanych ocen, raport powinien zostać uzupełniony. Należy, w odniesieniu do każdego z kryteriów, w obrębie którego ocena została zmieniona, wskazać dokumenty, przedstawić dodatkowe argumenty i informacje oraz syntetyczne wyjaśnienia przyczyn, które spowodowały zmianę, a ostateczną ocenę umieścić w tabeli 1.

Tabela 1

Kryterium	Ocena spełnienia kryterium ¹ Wyróżniająca / W pełni / Zadowalająca/ Częściowa
Uwaga: należy wymienić tylko te kryteria, w odniesieniu do których nastąpiła zmiana oceny	

¹ W przypadku gdy oceny dla poszczególnych poziomów kształcenia różnią się, należy wpisać ocenę dla każdego poziomu odrębnie.

4. Szczegółowy opis spełnienia kryteriów oceny programowej

Kryterium 1. Koncepcja kształcenia i jej zgodność z misją oraz strategią uczelni

1.1. Koncepcja kształcenia

1.2. Badania naukowe w dziedzinie / dziedzinach nauki / sztuki związanej / związanych z kierunkiem studiów

1.3. Efekty kształcenia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

Koncepcja kształcenia

Koncepcja kształcenia na realizowanych przez Katedrę Hungarystyki Uniwersytetu Warszawskiego studiach na kierunku filologia ugrofińska na poziomie I i II stopnia wynika z przyjętej 6 października 2015 roku przez Radę Wydziału Neofilologii *Strategii średniookresowej rozwoju Wydziału Neofilologii na lata 2015-2018*. Uwzględniono w niej zapis, iż misją Wydziału Neofilologii, w tym także i Katedry Hungarystyki jest prowadzenie wysokiej jakości badań naukowych – interdyscyplinarnych i komparatystycznych. Postęp tych badań jest ściśle związany z programem kształcenia, dostosowanym do potrzeb i zainteresowań studentów oraz do zapotrzebowania na rynku pracy. Głównym celem strategicznym jednostki jest ciągle podnoszenie jej atrakcyjności jako miejsca studiów i nabywania kompetencji zawodowych. Na nim opiera się koncepcja kształcenia, a program studiów ma zapewniać absolwentom uzyskanie wiedzy i umiejętności niezbędnych do skutecznej aktywności na rynku pracy i prowadzenia badań. Te założenia dotyczą obu specjalności realizowanych na studiach I i II stopnia: filologia ugrofińska – język węgierski i filologia ugrofińska – język fiński.

Koncepcja kształcenia realizowana na kierunku filologia ugrofińska uwzględnia potrzeby otoczenia społecznego, gospodarczego i kulturalnego oraz tendencje zmian, jakie zachodzą w dyscyplinach naukowych, z których kierunek się wywodzi. W praktyce oznacza to, że absolwent studiów pierwszego stopnia powinien zdobyć kompetencję językową w zakresie języka węgierskiego lub fińskiego, na poziomie zaawansowanym (poziom C1 ESOKJ), ponadto ogólną znajomość literatury i kultury węgierskiej lub fińskiej oraz historii Węgier lub Finlandii. Te elementy mają być niezbędne w profesjonalnej analizie i interpretacji tekstów oraz w pracy tłumacza. W trakcie studiów prowadzone są kursy z zakresu translatoryki tekstów pisanych oraz mówionych (w tym język prawniczy, biznesu i administracji publicznej). Na studiach II stopnia, trwających 3 semestry, student rozwija kompetencję językową w zakresie języka węgierskiego lub fińskiego na poziomie bardzo zaawansowanym (poziom C2 ESOKJ), oraz wiedzę merytoryczną niezbędną do przygotowania pracy magisterskiej i przydatną w przyszłej pracy zawodowej.

Jednostka realizując efekty kształcenia kładzie duży nacisk na wysoką kompetencję językową, co ma być głównym narzędziem w przygotowaniu do podjęcia zatrudnienia i badań naukowych. Z tego wynika niespotykany na innych studiach ugrofińskich ośmiosemestralny czas trwania studiów I stopnia i trzysemestralny studiów II stopnia. Wydłużenie okresu studiów licencjackich daje możliwość wprowadzenia dużej liczby godzin z praktycznego

nauczania języka węgierskiego lub fińskiego na poszczególnych latach. Języki te nauczane są od podstaw, od III roku wykłady prowadzone są już w językach kierunkowych. Na studiach I stopnia nie ma specjalizacji, a na studiach drugiego stopnia są dwie związane z profilem prowadzonych badań w pracy dyplomowej – literaturoznawczym lub językoznawczym

Koncepcja kształcenia uwzględnia umiędzynarodowienie tego procesu, np. poprzez wykorzystanie wzorców zagranicznych. Przy opracowaniu programów, przygotowaniu sylabusów do przedmiotów, brane są pod uwagę doświadczenia zagranicznych partnerów z Węgier i Finlandii, z którymi jednostka współpracuje w ramach umów bilateralnych, wymiany w ramach programu ERASMUS oraz przy organizowaniu wspólnych konferencji. Ważnym źródłem wiedzy, dotyczącej aktualnych badań hungarologicznych oraz nowoczesnych rozwiązań w dydaktyce, są spotkania z przedstawicielami ośrodków kształcenia studentów w zakresie filologii węgierskiej z całego świata w ramach Międzynarodowego Kongresu Hungarologicznego. W doskonaleniu koncepcji kształcenia ważną rolę pełni także Instytut im. Balassiego na Węgrzech i Finnish National Agenci for Education (EDU.fi) w Finlandii. Jednostka systematycznie otrzymuje od tych instytucji najnowsze podręczniki do nauki języka oraz książki, które wzbogacają bibliotekę. Instytucje te zajmują się także wysyłaniem cyklicznie do katedry (na okres ok. 4-5 lat) lektorów – native speakerów i praktykantów.

Niemalą wpływ na kształtowanie koncepcji kształcenia, w tym także programu studiów, mają też inni interesariusze zewnętrzni – partnerzy społeczni (Instytut Węgierski w Warszawie, inne instytucje kulturalne, które współpracują przy organizacji wspólnych imprez) i absolwenci, którzy w większości znajdują zatrudnienie w firmach wymagających znajomości języka węgierskiego lub fińskiego. Bardzo cenne są ich uwagi dotyczące przydatności kompetencji, które studenci zdobyli na studiach, w odnalezieniu się na rynku pracy. Przy opracowaniu programu studiów brany jest pod uwagę głos interesariuszy wewnętrznych, czyli studentów, na ich prośbę wprowadzono między innymi przedmiot przygotowujący do przygotowywania prac dyplomowych na drugim roku studiów. Koncepcja kształcenia została właściwie powiązana z celami polityki jakości, w ramach której wyraźna jest dążność do kształcenia filologicznego na wysokim poziomie zarówno w aspekcie językoznawczym i literaturoznawczym, połączonym z odpowiednim praktycznym, opanowaniem języka obcego i przygotowaniem do prowadzenia badań naukowych.

Badania naukowe związane z kierunkiem studiów

Koncepcji studiów odpowiadają prowadzone w jednostce badania naukowe. Są one kompleksowe i różnorodne, a ich problematyka odpowiada aktualnym kierunkom badań w zakresie hungarystyki i finnistyki. Prowadzone są one w zakresie obu dyscyplin, do których zostały przypisane efekty kształcenia – językoznawstwa i literaturoznawstwa, w powiązaniu z zapewnieniem możliwości osiągnięcia przez studentów wszystkich efektów kształcenia określonych dla ocenianego kierunku i realizacji programu studiów, w tym w szczególności efektów w zakresie pogłębionej wiedzy, umiejętności prowadzenia badań oraz kompetencji społecznych niezbędnych w działalności badawczej,

w dyscyplinach, do których zostały przypisane efekty kształcenia: literaturoznawstwu i językoznawstwu w zakresie języków węgierskiego i fińskiego. Katedra Hungarystyki uczestniczy w międzynarodowych i krajowych projektach badawczych. W ostatnich trzech latach otrzymała dla trzech swoich projektów dofinansowanie w ramach Węgiersko-Polskiego

Programu Współpracy Pozarządowej, którego sygnatariuszami są: Ministerstwo Spraw Zagranicznych Węgier oraz Ministerstwo Spraw Zagranicznych Rzeczypospolitej Polskiej. Katedra Hungarystyki prowadzi także działalność popularyzatorską w zakresie wiedzy o historii, literaturze, języku i kulturze Finlandii i Węgier, a pracownicy i studenci zajmują się przekładami literatury pięknej.

Wyniki badań naukowych wykorzystywane są w procesie kształcenia. Wyjazdy na zagraniczne staże naukowe, odbywane tam kwerendy biblioteczne, uczestnictwo w konferencjach przekłada się na doskonalenie warsztatu dydaktycznego. Zdobyte kompetencje są wykorzystywane w doborze tematów wykładów monograficznych na studiach II stopnia, jak również na seminariach licencjackich i magisterskich.

Efekty kształcenia

Jednostka przyporządkowała efekty kształcenia do obszaru nauk humanistycznych, dziedziny nauk humanistycznych i dyscyplin naukowych językoznawstwo i literaturoznawstwo. Przyporządkowanie to jest właściwe, ich treść odnosi się do wskazanych dyscyplin naukowych w powiązaniu z prowadzonymi w jednostce nadaniami naukowymi.

Efekty kształcenia zostały przyjęte w 2012 roku i w wyniku ich oceny pod kątem przygotowania studentów do prowadzenia badań naukowych zostały zmodyfikowane w 2016 roku. Zmiana ta, jak wynika z przedstawionej dokumentacji, ma jednak głównie charakter semantyczny (np. w efekcie K_W08 w miejsce „ma podstawową wiedzę o projektowaniu, metodyce...”, wprowadzono „ma podstawową wiedzę o projektowaniu, metodologii...”). Realizacja skorygowanych efektów kształcenia rozpoczyna się w roku akademickim 2017/2018.

Efekty kształcenia na filologii ugrofińskiej są spójne ze wszystkimi efektami kształcenia dla obszaru kształcenia w zakresie nauk humanistycznych, poziomu i profilu ogólnoakademickiego, do którego kierunek został przyporządkowany, określonymi w Krajowych Ramach Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego. Zostały sformułowane odpowiednio dla trzech kategorii: wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych. Przy czym na studiach I stopnia dokonano błędnego odniesienia do efektów obszarowych efektu K_W18, dotyczącego znajomości prawa autorskiego (jest H1A_W07, powinno być H1_W08), podobnie pomyłkowo nie zapisano odniesienia do efektu obszarowego H1A_W04: „ma uporządkowaną wiedzę szczegółową z zakresu dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, właściwych dla studiowanego kierunku studiów”, do którego odnosi się kilka kierunkowych efektów kształcenia (np. K_W13, K_W17). Podobne niekonsekwencje dotyczą także efektów z zakresu umiejętności. W tabeli odniesień kierunkowych efektów kształcenia do obszarowych efektów kształcenia znalazły się także symbole nieistniejących efektów obszarowych: H1A_W20, H1A_W29, H1A_K07. Podobne nieścisłości dotyczą także efektów kształcenia sformułowanych dla studiów II stopnia, np. efekt obszarowy H2A_U07 „posiada umiejętność formułowania opinii krytycznych o wytworach kultury na podstawie wiedzy naukowej i doświadczenia oraz umiejętność prezentacji opracowań krytycznych w różnych formach i w różnych mediach”, który został pominięty w tabeli odniesień, a w zakresie którego sformułowano kierunkowe efekty kształcenia.

Przyjęte efekty kształcenia dla kierunku filologia ugrofińska zostały skonstruowane w taki sposób – z zastrzeżeniem uwagi powyżej – że każdemu obszarowemu efektowi kształcenia

w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych odpowiada kilka kierunkowych efektów kształcenia. Efekty kierunkowe są spójne z efektami obszarowymi, we właściwy sposób definiując zakres wiedzy w powiązaniu z pokrewnymi dyscyplinami nauk humanistycznych, umiejętności i kompetencji społecznych, w tym niezbędnych w pracy badawczej. Efekty kształcenia na studiach II stopnia pogłębiają i rozszerzają wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne opisane w efektach kształcenia na studiach I stopnia.

Efekty kształcenia uwzględniają efekty związane z podstawową wiedzą dotyczącą dyscypliny językoznawstwo i literaturoznawstwo, metodologią badań naukowych oraz głównymi osiągnięciami nauki w dziedzinie nauk humanistycznych, umiejętnościami przygotowującymi do prowadzenia badań naukowych w zakresie warsztatu badawczego oraz posługiwania się właściwą terminologią, a także kompetencjami społecznymi odnoszącymi się m.in. do otwartości poznawczej i obiektywizmu w prowadzeniu badań. Na II stopniu studiów efekty te są pogłębione i poszerzone, odnoszą się do wiedzy szczegółowej, jej samodzielnego wykorzystywania w prowadzonych badaniach i ich samodzielnego planowania.

Układ efektów kształcenia jest przejrzysty. Jedna część tabeli zawiera symbole kierunkowe efektów kształcenia, druga część tabeli odpowiadające im obszarowe efekty kształcenia. Duży nacisk położono na umiejętności w zakresie znajomości języka obcego, np.: „posiada kompetencję językową czynną i bierną w zakresie języka węgierskiego/fińskiego na poziomie zaawansowanym w języku pisanym i mówionym - poziom C1. Potrafi zrozumieć dłuższą wypowiedź, napisać tekst w podstawowych stylach funkcjonalnych (w tym styl urzędowy) i gatunkach (list, sprawozdanie, esej), zna podstawowe języki specjalistyczne (ze szczególnym uwzględnieniem terminologii z prawnej i prawniczej, języka biznesu i administracji publicznej). Potrafi konstruować różne rodzaje tekstu zgodnie z regułami pragmatyki komunikacji językowej”.

Efekty kształcenia sformułowane dla poszczególnych przedmiotów są korelowane z kierunkowymi efektami kształcenia i zostały sformułowane w sposób prawidłowy z użyciem właściwego metajęzyka. Wszyscy studenci ocenianego kierunku uzyskują te same efekty kształcenia i są one możliwe do osiągnięcia

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

1.1. Koncepcja kształcenia

Koncepcja kształcenia na realizowanych przez Katedrę Hungarystyki Uniwersytetu Warszawskiego na filologii ugrofińskiej studiach I i II stopnia wynika ze strategii rozwoju Wydziału Neofilologii UW oraz uwzględnia potrzeby otoczenia społecznego, gospodarczego, kulturalnego oraz tendencje zmian, jakie zachodzą w dyscyplinach naukowych, z których kierunek się wywodzi. Koncepcja kształcenia uwzględnia umiędzynarodowienie tego procesu, np. poprzez wykorzystanie wzorców zagranicznych. Przy opracowaniu programów, przygotowaniu sylabusów do przedmiotów, brane są pod uwagę doświadczenia zagranicznych partnerów z Węgier i Finlandii, z którymi jednostka współpracuje w ramach umów bilateralnych, wymiany w ramach programu ERASMUS oraz przy organizowaniu wspólnych konferencji

Jednostka realizując efekty kształcenia kładzie nacisk na wysoką kompetencję językową, co ma być głównym narzędziem w przygotowaniu do podjęcia zatrudnienia i badań naukowych.

Z tego wynika niespotykany na innych studiach ugrofińskich ośmiosemestralny czas trwania studiów I stopnia i trzysemestralny studiów II stopnia. Wydłużenie okresu studiów licencjackich daje możliwość wprowadzenia dużej liczby godzin z praktycznego nauczania języka węgierskiego lub fińskiego na poszczególnych latach.

1.2. Badania naukowe

Badania naukowe prowadzone w Katedrze Hungarystyki odpowiadają koncepcji studiów na kierunku filologia ugrofińska, zapewniają osiągnięcie przez studentów wszystkich efektów kształcenia. Problematyka podejmowanych badań mieści się w głównych nurtach badawczych nad językiem i literaturą Węgier i Finlandii, co sprzyja włączaniu studentów do bieżących prac badawczych i w konsekwencji uzyskiwania efektów kształcenia w zakresie pogłębionej wiedzy i umiejętności prowadzenia badań oraz kompetencji społecznych niezbędnych w działalności badawczej. Wyraźnie widoczny jest ich wpływ na koncepcję kształcenia, co przejawia się przede wszystkim podczas specjalistycznych modułów zajęć do wyboru.

1.3. Efekty kształcenia

Jednostka w sposób prawidłowy przyporządkowała efekty kształcenia na kierunku filologia ugrofińska do obszaru nauk humanistycznych, dziedziny nauk humanistycznych i dyscypliny nauki – literaturoznawstwo i językoznawstwo. Efekty kierunkowe są spójne z efektami obszarowymi, we właściwy sposób definiując zakres wiedzy w powiązaniu z pokrewnymi dyscyplinami nauk humanistycznych, umiejętności i kompetencji społecznych, w tym niezbędnych w pracy badawczej. Efekty kształcenia na studiach II stopnia pogłębiają i rozszerzają wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne opisane w efektach kształcenia na studiach I stopnia. Szczegółowe efekty kształcenia sformułowane dla poszczególnych przedmiotów są spójne z kierunkowymi efektami kształcenia.

Jednocześnie w tabeli odniesień kierunkowych efektów kształcenia do obszarowych efektów kształcenia znajdują się pomyłki redakcyjne, które w konsekwencji powodują pominięcie niektórych obszarowych efektów kształcenia i niewłaściwe przyporządkowanie efektów kierunkowych.

Dobre praktyki

W przypadku studiów filologicznych odnoszących się do języków obcych, których kształcenie rozpoczyna się od podstaw dużym wyzwaniem jest osiągnięcie znajomości języka na poziomie C1 ESOKJ. Jednostka dążąc do realizacji tego celu podjęła decyzję o wprowadzeniu czteroletniego systemu studiów I stopnia (zamiast ogólnie przyjętego w podobnych sytuacjach systemu trzysemestralnego), wydłużając czas kształcenia i jednocześnie zmniejszając jego intensywność.

Zalecenia

- 1) Uporządkowanie tabeli odniesień kierunkowych efektów kształcenia do obszarowych efektów kształcenia.

Kryterium 2. Program kształcenia oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia

- 2.1. Program i plan studiów - dobór treści i metod kształcenia
- 2.2. Skuteczność osiągania zakładanych efektów kształcenia
- 2.3. Rekrutacja kandydatów, zaliczanie etapów studiów, dyplomowanie, uznawanie efektów kształcenia oraz potwierdzanie efektów uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

Nakład pracy studenta

Czas trwania kształcenia na studiach stacjonarnych I stopnia obejmuje 8 semestrów, dla ukończenia studiów należy uzyskać 240 punktów ECTS co przekłada się na 3480 godzin zajęć kontaktowych dla specjalności filologia ugrofińska – język węgierski i 3330 godzin zajęć kontaktowych na specjalności filologia ugrofińska – język fiński. Różnica w liczbie godzin pomiędzy specjalnościami wynika ze specyfiki nauczania określonych języków obcych i zróżnicowania w związku z tym m.in. liczby godzin praktycznej nauki języka obcego. Studia II stopnia trwają 3 semestry, którym odpowiada 90 punktów ECTS i 780 godzin zajęć kontaktowych.

Studia licencjackie kończą się pisemną pracą licencjacką, egzaminem licencjackim i uzyskaniem tytułu zawodowego: licencjata. Na IV roku studiów w związku z charakterem seminarium dyplomowego student ma do wyboru jedną z dwóch ścieżek: literaturoznawczą lub językoznawczą. Studia II stopnia kończą się pisemną pracą magisterską, egzaminem dyplomowym i uzyskaniem tytułu zawodowego: magistra.

Czas trwania kształcenia na studiach I stopnia obejmujący osiem semestrów jest niezwykle interesującym rozwiązaniem, przekracza o dwa semestry realizowane studia na innych filologiach ugrofińskich. Ma to korzystny wpływ na realizację treści kształcenia i osiągnięcie wszystkich efektów kształcenia. Na studiach II stopnia program jest realizowany w trakcie trzech semestrów, o ile nie budzi to wątpliwości w przypadku kontynuacji studiów przez studenta UW, o tyle może być niewystarczające dla kandydatów na studia II stopnia spoza uczelni.

Na obu specjalnościach, na pierwszych dwóch latach studiów, stosunkowo wiele godzin zajęć przeznaczone zostało na intensywną naukę wybranego języka kierunkowego, co ma zapewnić studentowi kompetencję językową umożliwiającą mu udział w zajęciach prowadzonych na dalszych latach studiów w danym języku (I rok – 12 h tygodniowo; II i III rok – 10 h, IV rok – 8 h). W przypadku obu specjalności językowych daje to około 30% wszystkich zajęć.

Program studiów I stopnia na kierunku filologia ugrofińska realizowany jest poprzez 14 modułów kształcenia, które poza rozbudowanym modułem praktycznej nauki języków obcych obejmują przedmioty z zakresu językoznawstwa i literaturoznawstwa oraz historii i kultury krajów wybranej wybranego języka. Spośród nich siedem to moduły zawierające przedmioty do wyboru. Łączna liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje, realizując moduły kształcenia podlegające wyborowi, wynosi:

- na specjalności filologia ugrofińska - język węgierski – 84 ECTS,
- na specjalności filologia ugrofińska - język fiński – 86 ECTS.

Liczba punktów ECTS przeznaczonych na zajęcia do wyboru w obu przypadkach przekracza 30% całkowitej liczby punktów ECTS, którą student musi zdobyć dla uzyskania kwalifikacji I stopnia.

Ponadto plan studiów przewiduje zajęcia przygotowujące do prowadzenia badań naukowych (przygotowanie pracy licencjackiej, seminarium licencjackie), lektorat języka obcego, wychowanie fizyczne, zajęcia z zakresu ochrony praw autorskich, bezpieczeństwa i higieny pracy itd. W *Raporcie samooceny* jednostka wskazała, że na studiach I stopnia na zajęcia za zakresu nauk społecznych przeznacza 13-14,5 ECTS.

Wyodrębnienie modułów zajęć

W sposób prawidłowy i czytelny zostały wyodrębnione główne moduły kształcenia w planie obu prowadzonych specjalności.

O ile program studiów I i II stopnia zapewnia indywidualizację ścieżki kształcenia, to studenci zwracali uwagę na niewłaściwą organizację terminów wyboru i planowania poszczególnych zajęć, wskazując, że przy wyborze przedmiotów fakultatywnych z puli ogólnouczelnianej, nie kierują się zainteresowaniami, tylko faktem które moduły najlepiej pasują im do harmonogramu zajęć oraz nie wymagają odległego przemieszczania. Wskazywali także, że dobrym rozwiązaniem byłby wcześniejszy wybór ścieżki specjalizacyjnej na studiach I stopnia.

Łączna liczba punktów ECTS, którą student zdobywa na zajęciach wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich, wynosi:

- na specjalizacji węgierskiej –115 ECTS,
- na specjalizacji fińskiej –117 ECTS.

Program studiów II stopnia na kierunku filologia ugrofińska realizowany jest poprzez siedem modułów kształcenia, w skład których wchodzi praktyczna nauka języka obcego, przedmioty z zakresu językoznawstwa i literaturoznawstwa oraz historii i kultury krajów wybranej wybranego języka. Spośród nich pięć to moduły zawierające przedmioty do wyboru. Łączna liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje, realizując moduły kształcenia podlegające wyborowi dla obu specjalności wynosi 64 ECTS, co znacząco przekracza minimum 30% całkowitej liczby punktów ECTS, którą student musi zdobyć dla uzyskania kwalifikacji II stopnia.

Ponadto plan studiów przewiduje zajęcia służące włączaniu do prowadzenia badań naukowych (przygotowanie pracy magisterskiej, seminarium magisterskie), w ramach zajęć ogólnouczelnianych przedmioty umożliwiające zdobycie kompetencji językowych dla drugiego języka na poziomie B2+. W *Raporcie samooceny* jednostka wskazała, że na studiach I stopnia na zajęcia za zakresu nauk społecznych przeznacza 6 ECTS.

W sposób prawidłowy i czytelny zostały wyodrębnione główne moduły kształcenia w planie obu prowadzonych specjalności. Mają one na celu pogłębienie osiągniętych już efektów kształcenia w trakcie studiów I stopnia i służą włączeniu studentów do prowadzenia badań naukowych.

Łączna liczba punktów ECTS, którą student zdobywa na zajęciach wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich wynosi na obu specjalnościach 45 ECTS.

Nakładu pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS przyporządkowanych do poszczególnych modułów kształcenia został oszacowany właściwie, a studenci zarówno na studiach I jak i II stopnia mają realną możliwość osiągnięcia efektów kształcenia określonych dla ocenianego kierunku studiów a także realizacji treści kształcenia w czasie przewidzianym na realizację programu studiów,

Programy studiów I i II stopnia nie przewidują przygotowania do zawodu nauczyciela oraz praktyk zawodowych. Studenci mają natomiast możliwość korzystania z praktyk i staży zawodowych realizowanych poza programem studiów, zwykle w placówkach zagranicznych, z którymi katedra utrzymuje kontakty lub w ramach innych pozauczelnianych programów współpracy i wspierania studentów.

Treści programowe

Realizowane podczas kształcenia treści programowe są zgodne z aktualnym stanem wiedzy w zakresie dyscyplin naukowych językoznawstwo i literaturoznawstwo i umożliwiają one osiągnięcie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych na studiach I stopnia na poziomie pozwalającym na przygotowanie do prowadzenia badań naukowych i na studiach II stopnia umożliwiających włączanie do prowadzenia badań naukowych.

Treści programowe w zakresie nauczania języka węgierskiego/fińskiego na studiach I stopnia realizowane w ramach praktycznej nauki uwzględniają specyfikę kierunku filologia ugrofińska, co wyraża się we wprowadzaniu specjalistycznej terminologii oraz przygotowaniu studentów do tłumaczenia tekstów naukowych. Program jest przygotowany w grupach, z podziałem na moduły. Za moduł Wiedza o języku odpowiadają językoznawcy (dla dwóch specjalności), Wiedza o literaturze – literaturoznawcy, za Praktyczne kształcenie językowe – lektorzy obu języków (oraz języka estońskiego), Wiedza o kulturze, Wiedza o kraju języka kierunkowego, Historia Węgier, Historia Finlandii – to programy autorskie prowadzących zajęcia – pierwszy z tych modułów uzupełniony jest jeszcze przedmiotem Antropologia kultury. Praca zespołowa przy opracowaniu treści programowych, oczekiwanych efektów kształcenia pozwala na ich dopasowanie, zapewnienie ciągłości i spójności. Dzięki temu treści programowe wzajemnie się uzupełniają. Treści te są rozwijane na studiach II stopnia i odpowiadają kierunkowym efektom kształcenia.

Jak wynika z analizy sylabusów zalecana literatura to w zdecydowanej większości publikacje, które ukazały się po 2000 roku i prezentują one najnowsze osiągnięcia nauki europejskiej. Także podczas wykładów – co wykazały hospitacje zajęć – nauczyciele akademicy odwołują się do najnowszych osiągnięć nauki. Konkludując na podstawie katalogu przedmiotów, wykazów zalecanej literatury oraz hospitacji zajęć można stwierdzić, że treści programowe umożliwiają osiągnięcie przez studentów wszystkich efektów kształcenia realizowanych w ramach modułów programu studiów i kierunkowych efektów kształcenia.

Formy zajęć i metody kształcenia

Dla osiągnięcia zamierzonych efektów kształcenia stosowane są różnorodne formy zajęć i metody kształcenia. W planie studiów I stopnia jest podział na wykłady, ćwiczenia, konwersatoria i seminaria. Jednak i w obrębie tych podstawowych form zajęć wprowadzono pewne rozróżnienie. Dotyczy to głównie zajęć z praktycznej nauki języka, gdzie ćwiczenia prowadzone są przez kilku prowadzących. Każdy z nich skupia się na rozwijaniu konkretnej

kompetencji: fonetyka, ćwiczenie gramatyki, konwersacje, analiza i pisanie tekstów, rozumienie słuchowe, leksyka i frazeologia, a na wyższych latach także słownictwo specjalistyczne. Na tych zajęciach stosowane są metody aktywizujące (inscenizacje, gry dydaktyczne itp.). Ćwiczenia mają za zadanie aktywizowanie studentów. Konwersatoria i seminaria pozwalają na większy udział studentów w zajęciach, przygotowują prezentacje, biorą udział w dyskusjach, co służy także ich przygotowaniu do prowadzenia badań naukowych. Część zajęć z Translatorium prowadzonych jest w sali laboratoryjnej, przy stanowiskach komputerowych lub w auli, gdzie można prowadzić zajęcia z tłumaczenia kabinowego. Takie przedmioty jak m.in. Wstęp do literaturoznawstwa, Wstęp do językoznawstwa, Podstawy ugrofinistyki, Historia literatury węgierskiej/fińskiej czy Gramatyka opisowa pozwalają studentom na podjęcie świadomej decyzji dotyczącej późniejszej dziedziny badań – językoznawczych czy literaturoznawczych. Klasyczne wykłady, opierające się głównie na metodzie podającej, dzięki temu, że większość sal wyposażona jest w komputery i projektory, wzbogacane są także metodami eksponującymi: prezentacje, fragmenty filmów itp. Wykłady, w zależności od roku studiów i specjalności, stanowią 10-20% innych typów zajęć co z uwagi na specyfikę kierunku określa właściwe proporcje między stosowanymi formami zajęć. Jednostka nie prowadzi zajęć z wykorzystaniem technik kształcenia na odległość.

Dla poszczególnych rodzajów zajęć na studiach obowiązują te same limity liczebności grup studenckich: wykłady – do 30 osób oraz zajęcia z praktycznej nauki języka do 20 osób, zazwyczaj około 15 osób. Seminaria dyplomowe prowadzone są w sposób zindywidualizowany, zwłaszcza na studiach II stopnia podczas których prowadzone są badania pod kierunkiem opiekuna naukowego.

Liczebność grup studenckich pozwala na osiągnięcie wszystkich efektów kształcenia w tym w szczególności w zakresie kompetencji językowych oraz przygotowania do prowadzenia badań na studiach I stopnia i włączania w ich prowadzenie na studiach II stopnia.

Opieka i wspieranie studentów w procesie uczenia się dokonuje się poprzez zapewnienie studentom indywidualnych kontaktów z wykładowcami poza zajęciami oraz możliwość zadawania pytań w trakcie zajęć. Wykładowcy starają się mieć czas dla studentów, także poza godzinami dyżurów, zapewniając kontakt indywidualny, przez pocztę elektroniczną, a także poprzez portale społecznościowe. Studenci to doceniają, czemu dają wyraz także w przeprowadzanych ankietach. Obecnie warunki lokalowe (osobne pokoje dla lektorów, wykładowców poszczególnych specjalności) pozwalają na indywidualny kontakt między studentami a wykładowcami. Jednostka motywuje studentów do prowadzenia badań oraz publikowania lub prezentacji ich wyników, jak również uczestniczenia w różnych formach komunikacji naukowej poprzez realizację projektów naukowych z udziałem studentów. W Katedrze realizowanych było w ostatnim czasie cały szereg projektów, do których byli włączani studenci, np.: *Szkoła jesienna – 2016* czy *Literatura to nic innego, jak przeciwdziałanie dehumanizacji kontaktów ludzkich – 2015*.

Możliwości przygotowywania studentom publikacji o charakterze popularyzatorskim daje redagowany przez Koło Naukowe specjalności węgierskiej czasopismo „Magyazyn”. Jest to wydawnictwo internetowe, choć niektóre numery ukazują się także w wersji drukowanej. Do najważniejszych obszarów zainteresowania „Magyazynu” należą literatura, dramat i film węgierski. Na łamach tego czasopisma można także znaleźć informacje o wszystkich

wydarzeniach kulturalnych mających miejsce w Polsce, a promujących kulturę węgierską. Koło Naukowe Fennistów Majakka działa na uniwersytecie od maja 2010 r. Skupia studentów specjalności filologia ugrofińska – język fiński, pracowników naukowych katedry, jest też otwarte dla wszystkich zainteresowanych kulturą fińską. Na stronie koła regularnie pojawiają się fińsko- i angielskojęzyczne artykuły poświęcone tematyce fińskiej. Koło organizuje również imprezy kulturalne, m.in. fińskie karaoke, spotkania poświęcone promowaniu kultury fińskiej.

Indywidualny proces kształcenia przewidziany jest dla studentów uzyskujących odpowiednio wysoką średnią ocen (indywidualny program studiów), zaś rozwój własnych zainteresowań umożliwiony jest poprzez odpowiednio dobraną ścieżkę zajęć w ramach przedmiotów do wyboru, wyjazdy stypendialne, w których mogą brać udział wszyscy studenci kierunku. Zainteresowania studentów brane są pod uwagę przy ustalaniu tematów prac seminaryjnych i magisterskich, a także przy ustalaniu programu seminarium magisterskiego.

Choć pewne rodzaje niepełnosprawności stanowią istotną przeszkodę w studiach filologicznych to jednostka jest przygotowana na prowadzenia zajęć dla osób z różnymi dysfunkcjami. Uczelniane Biuro ds. Osób Niepełnosprawnych zapewnia m.in. pomoc asystentów transportowych, niezbędny sprzęt adaptacyjny, organizację transportu dla osób z niepełnosprawnością ruchową, przygotowanie materiałów w alternatywnych formach zapisu. Na poziomie Katedry wykładowcy przygotowani są do stosowania elastycznych metod kształcenia w powiązaniu z możliwością ich dostosowania do potrzeb studentów niepełnosprawnych. Wszyscy studenci i pracownicy mają bezpłatny dostęp do WiFi.

Zajęcia na studiach stacjonarnych odbywają się od poniedziałku do piątku, rozpoczynają się ok. o godz. 9.45 i trwają do 16.30. Pomiędzy blokami zaplanowane jest 15 minut przerwy, co odpowiada zasadom higieny pracy.

Ocenianie stopnia osiągania efektów kształcenia. Zasady dyplomowania.

Efekty kształcenia weryfikowane są za pomocą następujących metod: egzamin ustny, egzamin pisemny, testy kontrolne, prace semestralne: esej, prezentacje indywidualne, prezentacje grupowe, sprawdziany tłumaczeniowe, prace licencjackie, prace magisterskie, egzamin licencjacki/magisterski oraz na podstawie kontroli bieżącego przygotowania. Szczegółowa tabela efektów kierunkowych w odniesieniu do metod ich weryfikacji zamieszczona została w programie kształcenia, który obowiązuje od roku akademickiego 2012/2013. We wniosku o prowadzenie kierunku na studia pierwszego stopnia, który będzie obowiązywał w jednostce od 2017/2018 roku, po analizie przeprowadzonej z pracownikami katedry, została one częściowo zmodyfikowana. W tabeli uwzględnione zostały metody weryfikacji efektów kształcenia z zakresu trzech kategorii: wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych. Przedstawione metody weryfikacji efektów kształcenia są właściwe dla poszczególnych efektów kształcenia i zapewniają skuteczność weryfikacji stopnia ich osiągnięcia.

Polityka Katedry Hungaryistyki w kwestii oceniania studentów pozostaje w zgodzie z *Uchwałą Rady Wydziału Neofilologii UW z dn. 24 czerwca 2014 r. w sprawie wydziałowego systemu zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia* (paragraf 3, pkt. 4). Przedmiot Praktyczna nauka języka węgierskiego/fińskiego kończy się egzaminem pisemnym i ustnym i są one oceniane komisyjnie. Egzaminy mają za zadanie sprawdzenie wszystkich kompetencji,

które dotyczą poszczególnych modułów zajęć z tego przedmiotu i są uwzględnione w sylabusach. W trakcie egzaminu ustnego jest przewidziana także część rozumienie tekstu ze słuchu. Test pisemny jest przygotowany przez wszystkich prowadzących zajęcia z tego przedmiotu na danym roku. Prowadzący wchodzi równocześnie w skład komisji oceniającej egzamin. Analiza dokumentacji egzaminów pisemnych z zakresu praktycznej nauka języka wskazuje na poprawność i przejrzystość w zakresie weryfikacji efektów kształcenia. Wyniki, ewentualne niepowodzenia na egzaminach są przez lektorów analizowane i na ich podstawie wyciągane są wnioski, które mają na celu doskonalenie skuteczności osiągania zakładanych efektów kształcenia. Ostateczną weryfikacją osiągnięcia efektów kształcenia zarówno w zakresie kompetencji językowych jak i przygotowania do prowadzenia badań naukowych w zakresie dyscyplin, do których zostały przypisane efekty kształcenia są prace dyplomowe. Praca licencjacka na poziomie sprawdzających wstępne przygotowanie do prowadzenia badań naukowych i praca magisterska na poziomie prowadzenia badań pod kierunkiem opiekuna naukowego.

Zasady dyplomowania stosowane dotychczas w katedrze dotyczą zarówno studiów licencjackich, jak i studiów magisterskich. Prace dyplomowe mogą być pisane zarówno w języku polskim, jak i w języku specjalizacji: węgierski i fińskim, z tym że ich obligatoryjnym elementem jest streszczenie w pracach pisanych po polsku w języku, odpowiednio, węgierskim lub fińskim, natomiast w pracach pisanych w językach specjalizacji – po polsku. Przy wyborze tematów prac dyplomowanych brane są pod uwagę indywidualne zainteresowania studentów. Tematy zatwierdzane są przez specjalnie powołaną komisję wydziałową i z reguły odpowiadają dyscyplinom, do których przypisane są efekty kształcenia. Wykaz prac dyplomowych, ale także jedna z prac poddanych analizie przez ZO PKA wskazują, że niektóre prace kulturoznawcze mocno odbiegają od literaturoznawczych i językoznawczych aspektów, w kontekście których opracowany jest cały program studiów. Recenzenci dobierani byli zgodnie ze specjalizacją i tematyką ocenianych prac.

Egzamin licencjacki jest zarazem sprawdzianem wiedzy z przedmiotów podstawowych, wykładanych w katedrze: wiedzy o języku, literaturze i kulturze, historii (odpowiednio Węgier i Finlandii); na egzaminie są zadawane cztery pytania, po jednym z każdego przedmiotu plus pytanie dotyczące pracy licencjackiej, wszystkie oceniane na stopień (warunkiem zdanego egzaminu jest uzyskanie pozytywnej oceny na każde z pytań). W skład komisji egzaminacyjnej wchodzi specjaliści z każdej z tych dziedzin.

Wyniki uzyskiwane z zaliczeń i egzaminów są wprowadzane do systemu USOS, studenci mają mailowy kontakt z nauczycielami akademickimi, dzięki temu możliwe jest również wcześniejsze uzyskanie informacji o uzyskanych wynikach drogą mailową. O kryteriach zaliczenia poszczególnych zajęć studenci są informowani na pierwszych zajęciach. Kryteria te (jako integralna część sylabusu) są dostępne w systemie USOS. Osobno kryteria podawane są do wiadomości studentów podczas zajęć w przypadku prac etapowych. Studenci mają prawo zgłaszania swoich uwag. W przypadku wątpliwości wyjaśniane są one z prowadzącym zajęcia, koordynatorem przedmiotu; w kwestiach spornych studenci zwracają się do władz Katedry.

System organizacji sesji egzaminacyjnej, liczba egzaminów i ich rozłożenie w sesji jest w opinii studentów bez zarzutów. Szczegółowe zasady zaliczenia etapu studiów opisane zostały w *Regulaminie studiów* (pkt. VII, § 30–31). Podczas spotkania z ZO PKA studenci wyrazili opinię, iż stosowane metody oceniania umożliwiają im uzyskanie informacji zwrotnej na temat

stopnia osiągnięcia efektów kształcenia. System oceniania jest zrozumiały i porównywalny dla wszystkich studentów. Studenci wyrazili swoją pozytywną opinię co do przejrzystości oraz rzetelności stosowanych metod oceniania.

Stopień osiągnięcia efektów kształcenia dokumentowany jest przez wpisy do systemu USOS. Obejmują one oceny z egzaminów oraz zaliczeń na ocenę. Protokoły zaliczeń z poszczególnych semestrów oraz protokoły z egzaminów przechowywane są w dokumentacji katedry. W dokumentacji osób prowadzących zajęcia znajdują się też prace pisemne, testy, kolokwia przeprowadzane w ciągu semestru. W razie potrzeby mogą być one omawiane na zebraniach pracowników i przedstawiane do wglądu na prośbę kierownika katedry. Przedstawione ZO PKA prace etapowe wskazują na stosowanie właściwych metod weryfikacji stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia.

Katedra Hungarystyki jest stosunkowo małą jednostką, co umożliwia zindywidualizowane podejście do studenta, widoczne chociażby podczas hospitacji zajęć, w trakcie których prowadzący wykłady odwoływali się do indywidualnych umiejętności i osiągnięć poszczególnych osób. Także studenci kierunku podczas spotkania z ekspertami PKA podkreślali możliwość bezpośredniego indywidualnego kontaktu z nauczycielami akademickimi ich osobiste zaangażowanie. Dobry indywidualny kontakt wykładowców i studentów umożliwia w miarę potrzeb dostosowanie metod weryfikacji efektów kształcenia do predyspozycji studentów, zwłaszcza ze zdiagnozowanymi dysfunkcjami fizycznymi lub społecznymi. Mała liczba studentów w grupach zajęciowych pozwala unikać sytuacji konfliktowych oraz tworzy warunki równego traktowania studentów w procesie sprawdzania i oceniania efektów kształcenia. W sytuacjach budzących wątpliwości co do bezstronności, rzetelności czy porównywalności wyników na egzaminie, student może – zgodnie z pkt. VI, § 26 *Regulaminu studiów* – przystąpić do egzaminu komisyjnego, w którym może brać udział student obserwator (lub przedstawiciel samorządu studenckiego).

Osiągnięte efekty kształcenia a rynek pracy lub dalsza edukacja

Jak dotychczas w Katedrze Hungarystyki nie prowadzono systematycznego monitoringu losów absolwentów. Specyfiką studiów na kierunku filologia ugrofińska jest ich kameralność. Informacje na temat zatrudnienia absolwentów przekazywane są głównie podczas nieformalnych spotkań w środowisku hungarystycznym, które organizowane są między innymi z okazji węgierskich i fińskich świąt państwowych. Cennych informacji w tym zakresie dostarczają także portale społecznościowe. Na stronie internetowej jednostki oraz wspólnym adresie poczty elektronicznej – studentów i absolwentów KH (*hungafin*) ogłaszane są oferty pracy z językiem węgierskim lub fińskim, które systematycznie napływają do sekretariatu jednostki. Podczas spotkań z absolwentami brane są pod uwagę ewentualne krytyczne uwagi, które mogą w przyszłości wpłynąć na poprawę jakości kształcenia. Przydatne również są wszelkie informacje potwierdzające użyteczność na rynku pracy efektów kształcenia osiągniętych na kierunku. Na podstawie raportu wewnętrznego „Ekonomiczne aspekty losów absolwentów UW” dotyczącego 15 studentów studiów stacjonarnych II stopnia filologii ugrofińskiej, którzy ukończyli studia w 2014 r. uzyskano między innymi informację o tym, że absolwenci dość szybko otrzymali zatrudnienie na umowę o pracę.

Zasady rekrutacji

Zasady rekrutacji w Katedrze Hungaryistyki przygotowywane są co roku zgodnie z sugestiami, jakie przekazuje Biuro ds. Rekrutacji. W ciągu ostatnich pięciu lat, były wprowadzane zmiany dostosowujące zasady do ogólnych regulacji. Zawsze jednak największą wagę procentową w procesie kwalifikacji na studia I stopnia miały i mają wyniki z języka obcego i języka polskiego. Stosowane są przeliczniki 0,6 – dla egzaminu na stopniu podstawowym i 1 - dla egzaminu na stopniu rozszerzonym (w roku akademickim 2012/2013, dla egzaminu na stopniu podstawowym stosowany był przelicznik 0,8) Zasady rekrutacji przewidują odpowiednie przeliczniki dla kandydatów z tzw. starą maturą, maturą europejską, maturą zagraniczną oraz zasady dla obywateli innych państw niż Rzeczpospolita Polska.

Na studia II stopnia w przypadku kandydatów z tytułem licencjata na kierunku filologia, w specjalności filologia ugrofińska przyjęcia odbywają się w drodze otwartego konkursu, na podstawie średniej arytmetycznej z następujących ocen: 1) oceny na dyplomie licencjackim, 2) średniej ocen z całego toku studiów pierwszego stopnia, 3) końcowej oceny z języka ugrofińskiego w zakresie specjalności język węgierki lub język fiński (poziom C1). W przypadku kandydatów z tytułem licencjata uzyskanym na innych kierunkach przyjęcia odbywają się w drodze otwartego konkursu, na podstawie średniej arytmetycznej z następujących ocen: 1) oceny na dyplomie licencjackim, 2) oceny testu pisemnego i rozmowy kwalifikacyjnej sprawdzającej zainteresowanie językiem, historią, literaturą i kulturą Węgier lub Finlandii, 3) oceny egzaminu pisemnego i ustnego z języka węgierskiego lub fińskiego (poziom C1).

Zasady rekrutacji dostępne są na stronach internetowych UW, są aktualne i zrozumiałe, zapewniają równość szans kandydatom oraz selektywność pozwalającą na ocenę wstępnych kompetencji umożliwiających osiągnięcie wszystkich efektów kształcenia przewidzianych dla profilu i stopnia studiów.

Potwierdzanie efektów uczenia się i kwalifikacji uzyskanych w szkolnictwie wyższym

Uniwersytet Warszawski ma przygotowane ogólne procedury dotyczące uznawania efektów uczenia się. Jak dotychczas Rada Wydziału Neofilologii nie podjęła decyzji o przystąpieniu do tej procedury na kierunku filologia ugrofińska. Jeśli chodzi o kwalifikacje, które studenci uzyskują w szkolnictwie wyższym na innych uczelniach w kraju i za granicą, to ich uznawania odnosi się nie do osiągniętych efektów kształcenia, lecz zaliczonych przedmiotów. Jeśli student podczas wyjazdu uzyskał zaliczenie z przedmiotu, który jest ujęty w planie studiów kierunku filologia ugrofińska na UW to uznawany jest on za równoważny. Zasady te uniemożliwiają uznawanie efektów kształcenia realizowanych na kierunku na poziomie poszczególnych przedmiotów w ramach innych modułów kształcenia niż odpowiadające przedmiotom prowadzonym na UW.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

2.1. Program studiów – dobór treści i metod kształcenia

Czas trwania kształcenia na studiach stacjonarnych I stopnia obejmuje 8 semestrów i 240 ECTS, a na studia II stopnia – 3 semestry i 90 ECTS. Czas trwania kształcenia na studiach I stopnia obejmujący osiem semestrów jest wyraźnie projakościowym rozwiązaniem, przekracza o dwa semestry studia na innych filologiach ugrofińskich. Ma to korzystny wpływ

na realizację treści kształcenia i osiągnięcie wszystkich efektów kształcenia. Na studiach II stopnia program jest realizowany w trakcie trzech semestrów, o ile nie budzi to wątpliwości w przypadku kontynuacji studiów przez studenta UW, o tyle może być niewystarczające dla kandydatów na studia II stopnia spoza uczelni.

Program studiów I i II stopnia na kierunku filologia ugrofińska umożliwia osiągnięcie wszystkich efektów kształcenia, przewiduje możliwość indywidualizacji zajęć w stopniu przekraczającym minimalne wymogi *Rozporządzenia MNiSW w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia*, przewiduje zajęcia z języka obcego (niekierunkowego) oraz wychowania fizycznego. Sposób organizacji zapisów na przedmioty do wyboru nie zawsze umożliwia jednak studentom zapisy na przedmioty zgodne z ich zainteresowaniami. W *Raporcie samooceny* jednostka wskazała, że na studiach I i II stopnia realizuje zajęcia z zakresu nauk społecznych. Plan studiów przewiduje moduły zajęć, które na studiach I stopnia umożliwiają przygotowanie do badań naukowych, a na studiach II stopnia pozwalają na włączenie wszystkich studentów w ich prowadzenie.

Realizowane podczas kształcenia treści programowe są zgodne z aktualnym stanem wiedzy w zakresie dyscyplin naukowych językoznawstwo i literaturoznawstwo i umożliwiają one osiągnięcie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych na studiach I na poziomie pozwalającym na przygotowanie do prowadzenia badań naukowych i na studiach II stopnia umożliwiających włączenie do prowadzenia badań naukowych. Liczebność grup studenckich pozwala na osiągnięcie wszystkich efektów kształcenia. Opieka i wspieranie studentów w procesie uczenia się dokonuje się poprzez zapewnienie studentom indywidualnych kontaktów z wykładowcami poza zajęciami oraz możliwość zadawania pytań w trakcie zajęć. Jednostka motywuje studentów do prowadzenia badań oraz publikowania lub prezentacji ich wyników, jak również uczestniczenia w różnych formach komunikacji naukowej poprzez realizację projektów naukowych z udziałem studentów.

Choć pewne rodzaje niepełnosprawności stanowią istotną przeszkodę w studiach filologicznych jednostka jest przygotowana na prowadzenie zajęć dla takich osób.

Zajęcia na studiach stacjonarnych odbywają się zgodnie z zasadami higieny procesu kształcenia.

2.2. Skuteczność osiągania zakładanych efektów kształcenia

Metody weryfikacji efektów kształcenia przyjęte na kierunku filologia ugrofińska odpowiadają zakresom trzech kategorii: wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych. Przedstawione metody weryfikacji efektów kształcenia są właściwe dla poszczególnych efektów kształcenia i zapewniają skuteczność weryfikacji stopnia ich osiągnięcia. Najważniejszymi etapami weryfikacji efektów kształcenia jest egzamin z praktycznej nauki języka oraz praca dyplomowa i egzamin dyplomowy na studiach I i II stopnia. Zasady przeprowadzania obu etapów weryfikacji są przejrzyste i przyjęte metody weryfikacji i oceny stopnia osiągnięcia efektów kształcenia należy uznać za właściwe. Analiza wybranych prac dyplomowych wskazuje, że studenci osiągają zamierzone efekty kształcenia, choć problematyka niektórych prac z zakresu kulturoznawstwa mocno odbiega od dyscyplin, do których zostały przypisane efekty kształcenia – językoznawstwo i literaturoznawstwo.

Katedra Hungarystyki jest stosunkowo małą jednostką, co umożliwia zindywidualizowane podejście do studenta. Dobry indywidualny kontakt wykładowców i studentów umożliwia

w miarę potrzeb dostosowania metod weryfikacji efektów kształcenia do predyspozycji studentów, zwłaszcza ze zdiagnozowanymi dysfunkcjami fizycznymi lub społecznymi.

2.4. Rekrutacja kandydatów, zaliczenie etapów studiów, dyplomowanie, uznawanie efektów kształcenia oraz potwierdzanie efektów uczenia się

Zasady rekrutacji w Katedrze Hungaryistyki przygotowywane są co roku zgodnie z sugestiami, jakie przekazuje Biuro ds. Rekrutacji. Zasady rekrutacji są czytelne, zapewniają równość szans kandydatom oraz selektywność pozwalającą na ocenę wstępnych kompetencji umożliwiających osiągnięcie wszystkich efektów kształcenia przewidzianych dla profilu i stopnia studiów.

Jednostka nie ma opracowanego systemu uznawania efektów kształcenia, które studenci uzyskują w szkolnictwie wyższym na innych uczelniach w kraju i za granicą. Stosowany jest system przepisywania ocen z przedmiotów, które odpowiadają przedmiotom określonym w planie studiów na UW. To uniemożliwia uznawanie efektów kształcenia realizowanych na kierunku na poziomie poszczególnych przedmiotów w ramach innych modułów kształcenia niż odpowiadające przedmiotom prowadzonym na UW.

Zalecenia

1. Wprowadzenie systemu uznawania efektów kształcenia, które studenci uzyskują w szkolnictwie wyższym na innych uczelniach w kraju i za granicą.
2. Przykładanie większej wagi podczas zatwierdzania tematów prac dyplomowych do ich powiązania z dyscyplinami, do których zostały odniesione efekty kształcenia.
3. Wprowadzenie systemu wyboru przedmiotów umożliwiającego studentom ich dobór zgodnie z indywidualnymi zainteresowaniami.

Kryterium 3. Skuteczność wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia

- 3.1. Projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie i okresowy przegląd programu kształcenia
- 3.2. Publiczny dostęp do informacji

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

Projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie i okresowy przegląd programu kształcenia

Wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia na wydziale zbudowany jest w oparciu o *Zarządzenie nr 56 Rektora Uniwersytetu Warszawskiego z dnia 3 października 2012 r. w sprawie Systemu Zapewniania i Doskonalenia Jakości Kształcenia na Uniwersytecie Warszawskim*, a także opracowane przez Uczelniany Zespół Wskazówki i propozycje rozwiązań dotyczące systemu zapewniania i doskonalenia jakości na wydziałach i innych jednostkach kształcących studentów. Wytyczne te dotyczą zasad monitorowania i okresowego przeglądu programów nauczania i ich efektów, zasad oceniania studentów i doktorantów, zasad zapewniania jakości kadry dydaktycznej, zasad przeglądu i podnoszenia jakości zasobów do nauki i środków wsparcia dla studentów, zasad gromadzenia, analizowania i publikowania informacji na temat jakości kształcenia na Uniwersytecie Warszawskim.

Spis procedur związanych z doskonaleniem procesu zapewniania jakości kształcenia zawiera Wydziałowy System Zapewniania i Doskonalenia Jakości Kształcenia na Wydziale Neofilologii UW (Uchwała Rady Wydziału Neofilologii UW z dnia 24.06.2014).

Wydziałowy system zapewniania jakości kształcenia w zakresie zatwierdzania, monitorowania i okresowego przeglądu programów kształcenia obejmuje analizę efektów kształcenia, analizę sylabusów (w tym efektów kształcenia) oraz analizę planu studiów. Zgodnie z zapisami systemu przy projektowaniu i monitorowaniu programu kształcenia zasięga się opinii interesariuszy wewnętrznych tj. nauczycieli akademickich (poprzez konsultacje) oraz studentów (poprzez ankiety studenckie). W toku prac nad programem kształcenia uwzględnia się potrzeby rynku pracy poprzez współpracę (niesformalizowaną) z przedstawicielami otoczenia społeczno- gospodarczego oraz z absolwentami, którzy bardzo często są jednocześnie pracownikami instytucji współpracujących z wydziałem.

Specyfika kierunku a przede wszystkim liczba studentów studiujących na ocenianym kierunku studiów uzasadnia nie zawsze sformalizowany system zapewniania jakości kształcenia. Studenci mogą inicjować zmiany w projektowaniu i realizacji efektów kształcenia oraz przebiegu procesu dydaktycznego, choć jednostka nie uwzględnia udziału studentów we wszystkich gremiach.

Jednym z narzędzi stosowanych w monitorowaniu programu kształcenia są ankiety studenckie zajęć. Dotychczas na Wydziale Neofilologii stosowano różne ankiety w różnych instytucjach. Wydziałowa komisja ds. oceny pracowników wskazywała na nieporównywalność ankiet przeprowadzanych w różnych instytucjach i katedrach, dlatego od bieżącego roku akademickiego postanowiono stosować tylko ankietę ogólnouczelnianą przygotowaną i opracowywaną przez Pracownię Ewaluacji Jakości Kształcenia. Ankieta ta przeprowadzana jest w formie papierowej i składa się z pytań zamkniętych. Uwzględnia ona ogólny stopień frekwencji osoby ją wypełniającej na ocenianych zajęciach. Pewną wadą ankiety PEJK jest późny termin przekazania informacji zwrotnej dla nauczycieli akademickich. Ponadto ankieta ta, z powodu ogólnouczelnianego charakteru nie uwzględnia specyfiki poszczególnych kierunków. Przydatność tej ankiety dla potrzeb WSZJK w Katedrze Hungarystyki i na Wydziale Neofilologii będzie możliwa do oceny dopiero po zakończeniu badania w bieżącym roku akademickim i analizie jego wyników.

Jednostka dokonała w ostatnim czasie przeglądu programu kształcenia czego efektem będzie wprowadzenie zmodyfikowanego programu kształcenia od roku 2017/2018 dla studiów pierwszego stopnia oraz od roku 2018/2019 dla studiów drugiego stopnia. Zmiany obejmują korektę efektów kształcenia oraz planu studiów poprzez np. podział PNJO na moduły, czy wprowadzenie przedmiotu translatorium). W procesie modyfikacji uczestniczyli interesariusze wewnętrzni – nauczyciele akademicy podczas zebrań katedr oraz studenci poprzez wnioski jakie kierowali do władz katedry. Z uwagi na rozmiar kierunku nieformalny sposób gromadzenia informacji od studentów czy absolwentów jest wystarczającym narzędziem do gromadzenia i uwzględniania przy modyfikacji programu kształcenia. W procesie uczestniczyli również interesariusze zewnętrzni choć sposób współpracy z interesariuszami zewnętrznymi jest niesformalizowany. Współpraca z interesariuszami zewnętrznymi oparta jest przede wszystkim na nieformalnej współpracy pracowników katedry z poszczególnymi instytucjami (w szczególności z instytucjami kultury).

W katedrze na bieżąco analizowane są wyniki sesji egzaminacyjnej czy też dobór tematów prac dyplomowych, które omawiane są na zebraniach. Przy czym jak wykazała analiza prac dyplomowych, podczas tych spotkań, nie zawsze bierze się pod uwagę powiązanie tematów prac z dyscyplinami, do których zostały odniesione efekty kształcenia. Katedra analizuje również skreślenia studentów, które są istotne w szczególności na i po pierwszym roku studiów. Wynika to przede wszystkim z trudności kierunku oraz tego, że część studentów traktuje kierunki filologiczne jako kursy językowe i po doskonaleniu języka rezygnują.

W jednostce prowadzona jest bieżąca ocena programu studiów i sylabusów, tj. trafności stosowanych metod dydaktycznych, metod weryfikacji i oceniania zakładanych efektów kształcenia. Modyfikacji dokonują pracownicy prowadzący dany przedmiot a w przypadku przedmiotów realizowanych przez kilka osób decyzje podejmuje koordynator przedmiotu.

W ramach weryfikacji efektów kształcenia wszystkie prace dyplomowe podlegają analizie w systemie antyplagiatowym. Na podstawie wygenerowanego raportu, opiekun potwierdza lub neguje autorski charakter pracy. Wyniki przeglądu procesu dyplomowania są omawiane podczas spotkań katedry, a wnioski wypływające z ich analizy służą za podstawę doskonalenia treści i metod kształcenia. Analiza prac etapowych oraz prac dyplomowych wskazuje na skuteczne działanie systemu zapewnienia jakości kształcenia.

Jednostki w tym wydziały są zobowiązane do corocznego składania sprawozdań z oceny własnej, z których opracowuje się rekomendacje dla wszystkich wydziałów w określonych zakresach. Analiza rekomendacji wskazuje, że wydział wdraża ogólnouniwersyteckie wskazówki ustalone przez jednostkę ogólnouczelnianą.

Publiczny dostęp do informacji

Publiczny dostęp do informacji w Uniwersytecie Warszawskim oraz jego jednostkach organizacyjnych zapewniony jest przede wszystkim poprzez strony internetowe. Na poziomie serwisu uczelni dostępne są informacje o misji, strategii i historii UW, władzach uczelni i wydziałów, badaniach naukowych, współpracy międzynarodowej. UW prowadzi serwis rekrutacyjny w którym opisane są wszystkie oferowane studia (w tym germanistyka) wraz z dokładanymi kryteriami naboru. Stronę poświęconą WSZJK w UW prowadzi Biuro ds. Jakości Kształcenia (zawiera także informacje o regulacjach SZJK na poziomach wydziałów). Na stronach Biura obok opisów WSZZJK i składów osobowych zespołów znajdują (dokumenty lub linki do nich) akty prawa, sprawozdania z oceny własnej, rekomendacje, dobre praktyki uchwały senatu oraz zarządzenia rektora dostępne są w serwisie „Monitor UW”.

Strony www Wydziału Neofilologii zawierają informacje o jednostce, jej misji, strategii i uchwałę dotyczącą WSZJK. Jest również uchwała Rady Wydziału w sprawie szczegółowych zasad studiowania. Sprawy związane z tokiem studiów prowadzą sekretariaty instytutów i katedr.

Strony www Katedry Hungarystyki obok danych o jednostce zawierają informacje dla kandydatów na studia, studentów i pracowników. Dostępne są krótkie opisy programów studiów, wytyczne dotyczące studiowania, kryteria rekrutacyjne, plany studiów dla poszczególnych lat, informacje o programach wymiany międzynarodowej i krajowej. Znaczna część informacji kierowanych do studentów UW, w tym sylabusy przedmiotów, dostępne są w systemie USOS. Studenci kierunku filologia ugrofińska nie oceniali jak dotąd dostępu do

informacji, jakości i aktualności stron internetowych oraz systemu USOS, jednak możliwość nieformalnego zgłaszania swoich uwag jest dla nich w pełni wystarczająca.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

3.1. Projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie i okresowy przegląd programu kształcenia

Wewnętrzny system zapewnienia jakości w jednostce prowadzącej wizytowany kierunek jest wdrożony i udoskonalany. Opracowano procedury, strukturę organizacyjną oraz funkcje poszczególnych elementów WSZJK, jak również podział kompetencji pomiędzy nimi. Z uwagi na skalę kształcenia na ocenianym kierunku studiów uzasadnia mniej formalny charakter działań podejmowanych przez władze katedry.

System zawiera procedury obejmujące wszystkie formy kształcenia i obszary ważne dla jakości kształcenia. Zapewniony jest udział kadry akademickiej i studentów w procesie określania efektów kształcenia; prowadzona jest współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Samorząd Studencki opiniuje efekty kształcenia i program studiów. Studenci uczestniczą w posiedzeniach gremiów jakościowych co zapewnia im wpływ na decyzje w zakresie jakości kształcenia.

Weryfikacja form i metod stosowanych w realizacji osiągniętych przez studentów efektów kształcenia odbywa się na każdym etapie kształcenia i na wszystkich rodzajach zajęć. System zapobiega plagiatom i wspomaga ich wykrywanie. Analiza prac etapowych oraz prac dyplomowych wskazuje na skuteczne działanie systemu zapewnienia jakości kształcenia.

3.3. Publiczny dostęp do informacji.

Jednostka zapewnia studentom, kandydatom na studia i innym zainteresowanym podmiotom dostęp do informacji obejmujących treści związane z procesem kształcenia, harmonogramami zajęć, organizacją roku akademickiego, zajęć dydaktycznych. Uniwersytet Warszawski w domenie publicznej na poziomie serwisu uczelni udostępnia informacje o misji, strategii i historii UW, władzach uczelni i wydziałów, badaniach naukowych, współpracy międzynarodowej wynikach wewnętrznej oceny jakości kształcenia: sprawozdania i analizy, rekomendacje, dobre praktyki.

Zalecenia

Brak.

Kryterium 4. Kadra prowadząca proces kształcenia

4.1. Liczba, dorobek naukowy/artystyczny oraz kompetencje dydaktyczne kadry

4.2. Obsada zajęć dydaktycznych

4.3. Rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

Liczba, dorobek naukowy oraz kompetencje dydaktyczne kadry

Do minimum kadrowego na kierunku filologia ugrofińska studiów I i II stopnia jednostka zgłosiła 13 osób. Wśród nich trzy osoby posiadające stopień doktora habilitowanego i jedna stopień doktora uzyskany za granicą, uznany za równoważny ze stopniem doktora habilitowanego. W tej grupie znajduje się po jednym przedstawicielu specjalizującym się w zakresie języka węgierskiego lub fińskiego. W dziewięcioosobowej grupie osób posiadających stopień doktora w zakresie języka węgierskiego specjalizuje się siedem osób w zakresie języka fińskiego – trzy. Wszystkie wskazane do minimum kadrowego osoby posiadają dorobek naukowych odnoszący się do dyscyplin naukowych literaturoznawstwo lub językoznawstwo i prowadzą zajęcia w co najmniej minimalnym wymiarze godzin, pozwalającym na zaliczenie do minima kadrowego. ZO PKA zaliczył do minimum kadrowego wszystkie wskazane przez jednostkę osoby, tym samym jednostka spełnia wymagania *Rozporządzenia MNiSW w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia* w sprawie minimumów kadrowych na studiach I i II stopnia.

Dorobek naukowy nauczycieli stanowiących minimum kadrowe oraz pozostałych nauczycieli zatrudnionych w jednostce prowadzących zajęcia na kierunku odpowiada efektom kształcenia i treściom określonym dla kierunku. Ma on charakter kompleksowy, umożliwiający osiągnięcie przez wszystkich studentów zakładanych efektów kształcenia. Nauczyciele akademicy reprezentujący obszar nauk humanistycznych prowadzą badania w zakresie językoznawstwa, literaturoznawstwa węgierskiego lub fińskiego oraz estońskiego, historii i kultury danego obszaru językowego oraz związków literatury z kulturą.

Dorobek naukowy i doświadczenie dydaktyczne tej grupy nauczycieli akademickich odpowiada treściom programowym w zakresie kanonu kierunku oraz specjalizacji filologia ugrofińska – język węgierski oraz filologia ugrofińska – język fiński. Ze względu na specyfikę Katedra Hungarystyki zabiega o pozyskiwanie naukowców i nauczycieli z Węgier i Finlandii, ale też i Estonii.

Nauczyciele akademicy prowadzący zajęcia na kierunku to osoby o znacznym doświadczeniu i osiągnięciach dydaktycznych. Podkreślić należy wysokie kompetencje zawodowe lektorek z Węgier (2) i z Finlandii (2). Lektorki j. węgierskiego ściśle współpracują z Uniwersytetem Pecs (Węgry), z tamtejszym Centrum Egzaminacyjnym ECL w dziedzinie testów egzaminacyjnych z języka węgierskiego oraz z metodologicznym czasopiśmie *Őrszavak* (język węgierski jako język obcy). Ważna dla katedry jest współpraca z Instytutem Balassiego. Lektorki fińskie natomiast współpracują z Finnish National Agenci for Education (EDU.fi) w Helsinkach, centrum wspierającym m.in. działalność lektorów fińskich zagranicą. Jedna z lektorek jest autorką słownika minimum polsko-fińskiego. Wszyscy lektorzy uczestniczą aktywnie w projektach i wydarzeniach popularyzujących język, literaturę, historię i kulturę Węgier, Finlandii i Estonii. Organizują też spotkania z przedstawicielami ambasad oraz goszczącymi w nich reprezentantami różnych dziedzin życia Węgier i Finlandii.

Obsada zajęć dydaktycznych

Dużą wagę w Katedrze Hungarystyki UW przykłada się do prawidłowej obsady wszystkich prowadzonych na kierunku zajęć. Nauczyciele akademicy prowadzący zajęcia związane modułami kanonicznymi dla kierunku: grupa treści podstawowych i grupa treści kierunkowych posiadają dorobek naukowy, który w pełni odpowiada prowadzonym przez nich przedmiotom, moduły w zakresie kształcenia języków prowadzone są przez kadre o właściwych kompetencjach merytorycznych; zastrzeżeń nie budzi obsada modułów specjalizacyjnych w zakresie językoznawstwa, literaturoznawstwa, kulturoznawstwa, historii krajów, których język jest nauczany w Katedrze Hungarystyki zarówno na studiach I jak i II stopnia. Wśród kadry naukowej jest kilka osób pochodzenia węgierskiego, a lektorki są native speakerami, wybieranymi jako lektorzy do pracy za granicą przez odpowiednie jednostki delegujące w swoich krajach. Jednostka stara się pozyskiwać kadre naukową spośród absolwentów prowadzonych u siebie studiów doktoranckich oraz jednostek zewnętrznych (np. Uniwersytet Jyväskylä w Finlandii).

Polityka kadrowa

Polityka kadrowa prowadzona w jednostce zmierza do zapewnienia kadry naukowo-dydaktycznej, której kwalifikacje odpowiadają prowadzonym w niej specjalnościom studiów i realizowanych w ich ramach specjalizacjom. Dobór kadry odbywa się w drodze konkursowej, a istotnymi narzędziami realizacji polityki kadrowej są okresowa ocena dorobku naukowego i osiągnięć dydaktycznych, semestralna ewaluacja zajęć przeprowadzana przez studentów, hospitacje zajęć dydaktycznych oraz powiązanie indywidualnej dotacji na prowadzone badania z wynikami w pracy naukowej w okresie wcześniejszym.

Jednostka prawidłowo diagnozuje potrzeby kadrowe i wprowadza odpowiednie działania. Trudności kadrowe dotyczą specjalności w ramach języka fińskiego, która została uruchomiona 10 lat temu. Brak samodzielnego pracownika naukowego został zrekompensowany zatrudnieniem fińskiego profesora wizytującego wydelegowanego przez EDU.fi. Obsada kadrowa w stosunku do potrzeb i liczby studentów na specjalności fińskiej przez dłuższy czas była niewystarczająca (dwoje adiunktów i dwie lektorki Finki stanowią trzon obsady kadrowej specjalizacji fińskiej), dlatego studia były uruchomiane tylko co dwa lata. Dzięki studiom doktoranckim część zajęć dydaktycznych w ostatnich latach można powierzyć również doktorantom. Jest to dla nich doskonały sposób na zdobycie doświadczenia w pracy dydaktycznej pod opieką doświadczonych nauczycieli akademickich. W ostatnich latach nastąpiła znaczna restrukturyzacja zatrudnienia w Katedrze Hungarystyki, której głównym celem była zmiana proporcji pracowników naukowo-dydaktycznych (doktorów i samodzielnych pracowników) w stosunku do pracowników-magistrów. Na sytuacji obecnej wciąż negatywnie odbija się polityka kadrowa prowadzona w przeszłości w katedrze, kiedy to zaniedbano rozwój młodej kadry (w ciągu 20 lat odbyły się w katedrze tylko trzy obrony prac doktorskich). Obecnie głównym priorytetem jest jej rozwój naukowy, od 2011 roku na specjalizacji węgierskiej odbyły się cztery obrony doktorskie. Procedura następnych obron jest w toku. Na początku przyszłego roku akademickiego również na fińskiej specjalizacji odbędzie się pierwsza obrona doktorska. W niedalekiej przyszłości w Katedrze Hungarystyki przewidywane są również trzy postępowania habilitacyjne. Na znaczną poprawę sytuacji można liczyć za kilka lat, kiedy zatrudnieni w katedrze doktorzy uzyskają habilitację,

a zwłaszcza na specjalności fińskiej wykształceni na UW absolwenci ze stopniem magistra skończą studia doktoranckie.

W rozwoju i doskonaleniu kadry podstawowym narzędziem oceny jakości jest tzw. procedura oceny okresowej nauczyciela akademickiego, która jest przeprowadzana cyklicznie i daje pełne informacje o osiągnięciach naukowych, dydaktycznych i organizacyjnych. Oceny wystawiają członkowie wydziałowej komisji. System oceny kadry jest więc kompleksowy i wieloaspektowy, uwzględniający obok osiągnięć naukowych, także osiągnięcia w pracy dydaktycznej. Na uczelni funkcjonuje też transparentny, także w ocenie nauczycieli akademickich, system przyznawania nagród rektora oraz wnioskowania o odznaczenia państwowe i resortowe.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

4.1. Liczba, dorobek naukowy/artystyczny oraz kompetencje dydaktyczne kadry

Jednostka spełnia wymagania *Rozporządzenia MNiSW w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia* w sprawie minimum kadrowych na stadiach I i II stopnia. Dorobek naukowy nauczycieli stanowiących minimum kadrowe oraz pozostałych nauczycieli zatrudnionych w jednostce prowadzących zajęcia na kierunku odpowiada efektom kształcenia i treściom określonym dla kierunku. Ma on charakter kompleksowy, umożliwiający osiągnięcie przez wszystkich studentów zakładanych efektów kształcenia. Dorobek naukowy i doświadczenie dydaktyczne tej grupy nauczycieli akademickich odpowiada treściom programowym w zakresie kanonu kierunku oraz specjalności filologia ugrofińska – język węgierski oraz filologia ugrofińska – język fiński.

4.2. Obsada zajęć dydaktycznych

Dużą wagę w Katedrze Hungarystyki UW przykładają się do prawidłowej obsady wszystkich prowadzonych na kierunku zajęć. Nauczyciele akademicki prowadzący zajęcia związane modułami kanonicznymi dla kierunku: grupa treści podstawowych i grupa treści kierunkowych posiadają dorobek naukowy, który w pełni odpowiada prowadzonym przez nich przedmiotom, moduły w zakresie kształcenia języków prowadzone są przez kadrę o właściwych kompetencjach merytorycznych; zastrzeżeń nie budzi obsada modułów specjalizacyjnych w zakresie językoznawstwa, literaturoznawstwa, kulturoznawstwa, historii krajów, których język jest nauczany w Katedrze Hungarystyki zarówno na studiach I jak i II stopnia.

4.3. Rozwój i doskonalenie kadry

Polityka kadrowa prowadzona w jednostce zmierza do zapewnienia kadry naukowo-dydaktycznej, której kwalifikacje odpowiadają prowadzonym w niej specjalnościom studiów i realizowanym w ich ramach specjalizacjom. Jednostka prowadzi przemyślaną i długofalową politykę kadrową, diagnozując w prawidłowy sposób potrzeby i podejmując skutecznie działania. Podstawowe cele, które jednostka postawiła sobie w tym zakresie to:

- 1) rozwój młodej kadry naukowej;
- 2) uzyskiwanie statusu samodzielnego pracownika nauki przez adiunktów,
- 3) rozwój kadrowy w zakresie specjalności fińskiej.

W rozwoju i doskonaleniu kadry podstawowym narzędziem oceny jakości jest procedura oceny okresowej nauczyciela akademickiego, która jest przeprowadzana cyklicznie i daje pełne informacje o osiągnięciach naukowych, dydaktycznych i organizacyjnych. Ocenę wystawiają członkowie wydziałowej komisji. System oceny kadry jest więc kompleksowy i wieloaspektowy, uwzględniający obok osiągnięć naukowych, także osiągnięcia w pracy dydaktycznej. Na uczelni funkcjonuje też transparentny system przyznawania nagród rektora oraz wnioskowania o odznaczenia państwowe i resortowe.

Zalecenia

Brak

Kryterium 5. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Współpraca Katedry Hungarystyki Uniwersytetu Warszawskiego z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia realizuje się głównie na płaszczyźnie wspólnie organizowanych wydarzeń i projektów z partnerami zagranicznymi, tzn. z Węgrami, Finlandią i Estonią oraz z partnerami na terenie Polski: ambasady tych krajów, Węgierski Instytut Kultury w Warszawie, Stowarzyszenie Wspólnota Węgierska w Polsce, Towarzystwo Polska-Finlandia. Wspomniana współpraca znajduje swój żywy oddźwięk w merytorycznym i praktycznym zakresie prowadzonych zajęć, dostarcza licznych impulsów do podejmowania działalności naukowej studentów.

Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym realizowana jest także w ramach wspólnych działań z wydawnictwami i czasopismami (m.in. projekty translacyjne z odpowiednich języków) przygotowujących zarówno wybranych przedstawicieli kadry oraz dużej mierze studentów do przyszłej pracy tłumacza. Katedra Hungarystyki UW współpracuje od wielu lat z innymi naukowymi ośrodkami w kraju, m.in. hungarystycznym w Krakowie – UJ oraz finistycznymi w Poznaniu – UAM i w Gdańsku – UG. Oprócz konferencji, podczas których powstaje możliwość spotkań i wymiany doświadczeń naukowych, organizowane są warsztaty doskonalące dydaktykę, prezentacja najnowszych podręczników itp. W ramach specjalizacji fińskiej odbywają się od trzech lat warsztaty doktorantów i pracowników sekcji fińskiej organizowane na przemian w Warszawie (UW) i Poznaniu (UAM), służące wymianie doświadczeń i prac doktorantów oraz kadry pracowniczej w zakresie literaturoznawstwa i językoznawstwa oraz kultury fińskiej. Otwartość Katedry na współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym, organizowanie wspólnych konferencji naukowych i wydarzeń popularnonaukowych aktywizuje środowisko katedry – szczególnie studentów – do zwiększonego zainteresowania możliwościami oferowanymi w ramach programu studiów, do wykazywania się wiedzą i umiejętnościami (nie tylko językowymi) zdobytymi na studiach – przekłada się to w wyraźny sposób na osiąganie zamierzonych efektów kształcenia w szczególności w zakresie kompetencji społecznych.

Współpraca katedry z otoczeniem społeczno-gospodarczym ma charakter niesformalizowany i dotyczy głównie aspektów związanych z popularyzacją wiedzy o językach i krajach ugrofińskich, w mniejszym stopniu powiązana jest z zapewnieniem studentom

kontaktów z rynkiem pracy. Są one pobocznym efektem współpracy kulturalnej i popularyzatorskiej, a nie stanowią jej celu.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Katedra Hungarystyki UW jest w swojej działalności otwarta na współpracę z wieloma instytucjami w kraju i zagranicą, które swoim profilem i działalnością oraz ofertą ubogacają program kształcenia realizowany w ramach studiów hungarystycznych i finistycznych. Współpraca ta sprzyja podnoszeniu kompetencji naukowych kadry oraz poszerza obszar aktywności i zainteresowań studentów. Współpraca z instytucjami z otoczenia społecznego skutkuje także wprowadzaniem nowych, odpowiadających potrzebom tego otoczenia treści programowych, umożliwia studentom zdobywanie doświadczeń w zakresie działalności naukowej oraz przyczynia się do wzmożonej aktywności w środowisku akademickim.

Współpraca katedry z otoczeniem społeczno-gospodarczym ma charakter niesformalizowany i dotyczy głównie aspektów związanych z popularyzacją wiedzy o językach i krajach ugrofińskich, w mniejszym stopniu powiązana jest z zapewnieniem studentom kontaktów z rynkiem pracy. Są one pobocznym efektem współpracy kulturalnej i popularyzatorskiej, a nie stanowią jej celu.

Zalecenia

- 1) Sformalizowanie i zintensyfikowanie relacji z otoczeniem społeczno-gospodarczym w zakresie zapewniania studentom kontaktów z rynkiem pracy.

Kryterium 6. Umiędzynarodowienie procesu kształcenia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

Katedra Hungarystyki Uniwersytetu Warszawskiego współpracuje ze szkołami wyższymi i instytucjami naukowymi na Węgrzech, w Finlandii, Estonii i Chorwacji. Międzynarodowe wspólne projekty naukowe, aktywność studentów i kadry pracowniczej na wszystkich poziomach wzbogaca aparat naukowo-dydaktyczny, co owocuje większą pełnią realizacji efektów kształcenia. Specyfika kierunku powoduje, iż studenci Katedry Hungarystyki UW w ramach wymiany stypendialnej zyskują możliwość doskonalenia swoich umiejętności językowych w danej specjalności. Fakt, że studia I stopnia na kierunku filologia ugrofińska trwają cztery lata, daje studentom więcej czasu na udział w wymianie międzynarodowej niż w przypadku studiów trzyletnich. Wyjazdy semestralne zwykle realizowane są na trzecim roku studiów I stopnia. Na czwartym roku studiów I stopnia, oraz na studiach II stopnia studenci najchętniej wybierają dwumiesięczne wyjazdy studyjne. Na IV roku oraz na studiach II stopnia studenci z reguły wyjeżdżają na okres dwóch miesięcy (tzw. pobyty studyjne) poświęcone pracy w bibliotekach i archiwach, w których zbierają materiały do prac dyplomowych.

Katedra od wielu lat współpracuje z Instytutem Balassiego w Budapeszcie oraz z CIMO/EDU.fi w Helsinkach. Instytucje te desygnują do KH w określonych odstępach czasowych lektorów języka węgierskiego i fińskiego. Ponadto zaopatrują one katedrę co roku w literaturę potrzebną do prowadzenia kształcenia w danej specjalności oraz organizują co pewien czas międzynarodową konferencję dla lektorów i wykładowców danego języka.

Oferują także określoną liczbę stypendiów na kursy letnie, roczne stypendia na intensywne studia w danym kraju oraz postgradualne studia translatoryki. CIMO/EDU.fi w Helsinkach współfinansuje pensję lektora fińskiego i profesora wizytującego oraz finansuje w całości wykłady naukowców z Finlandii (od 2013 r.) przez okres 1-2 tygodni, pobyty fińskich praktykantów (od 2012 r.), którzy we współpracy z lektorami prowadzą zajęcia dydaktyczne. Także doktoranci przygotowujący dysertacje z fińskich zagadnień korzystają ze wsparcia finansowego CIMO/EDU.fi. Studenci i kadra korzysta także z wymiany oferowanej w ramach programu Erasmus+ podpisanej z wieloma krajami w Europie. Jest to wymiana pracowników prowadzących zajęcia na obcych partnerskich uczelniach, wyjazdy szkoleniowe oraz wyjazdy studentów na studia i praktyki Erasmusa (od II roku studiów I stopnia). Dzięki temu studenci mają możliwość pogłębiania znajomości języka danego kraju, szczególnie języka mówionego, poznają system kształcenia danego kraju, nowe sposoby przyswajania wiedzy. Wachlarz wybieranych przez nich przedmiotów na zagranicznych uczelniach jest szeroki, ale zawsze ściśle powiązany z przedmiotami, które studiują w Katedrze Ugrofinistyki UW. Co roku w ramach programu Erasmus+ wyjeżdża 2-3 studentów. Wyjazdy dydaktyczne pracowników kierują się głównie na Uniwersytet ELTE w Budapeszcie oraz na Uniwersytet Helsiński.

W ramach w/w programu Erasmus+ do Katedry przyjeżdżają także naukowcy, nauczyciele i studenci zagraniczni. Oprócz nich przyjeżdżają również nauczyciele z innych uniwersytetów zagranicznych.

W Katedrze realizowanych było w ostatnim czasie (od 2015 r.) cały szereg projektów międzynarodowych, m.in. konferencja „*Suomalainen kirjallisuus: tutkimus, kääntäminen, opetus*” (CIMO i Pracownia Finlandystyki – 2016); seminarium „*Linguistic landscapes, mental maps*” (Szwedzkie Towarzystwo Literackie w Finlandii – 2015); *Szkola jesienna* – 2016 (Ernst-Moritz-Arndt-Universität Finnistyka Greifswald w Niemczech; aplikowanie w CIMO o finansowanie podobnych projektów w przyszłości w Greifswaldzie, Kolonii i Pradze). Także w ramach filologii węgierskiej realizowanych jest kilka projektów, m.in. w ramach Węgiersko-Polskiego Programu Współpracy Pozarządowej „Symposium Imre Madacha” – 2014 (Węgierski Związek Pisarzy); projekt naukowy „Historia Poselstwa i Ambasady Węgier w Polsce”; projekt naukowy „Literatura to nic innego, jak przeciwdziałanie dehumanizacji kontaktów ludzkich” – 2015 (siedem jednostek biorących udział w projekcie); projekt naukowy „Stoimy na granicy...” Polska pamięć Węgierskiego Października – 2016 (Węgierski Związek Pisarzy); projekt „Hungarian Studies” – 2016 w ramach CENTRAL-Network; (UW, Uniwersytet Karola w Pradze, Uniwersytet ELTE Budapeszt, Uniwersytet w Wiedniu, Uniwersytet im Humboldta Berlin); współpraca z Uniwersytetem w Pecs (Węgry). Ponadto Katedra przygotowuje się do uczestnictwa w projekcie HUNGARONEST w ramach Erasmus+ oraz do zakrojonej na dłuższy czas współpracy z wydawnictwami węgierskimi i polskimi oraz z Katedrą Filologii Polskiej Uniwersytetu ELTE w Budapeszcie zmierzającej do opracowania dużego węgiersko-polskiego i polsko-węgierskiego słownika.

W 2021 r. Katedra Hungaryistyki UW będzie gospodarzem i głównym organizatorem prestiżowego w skali światowej IX. Międzynarodowego Kongresu Hungaryistycznego.

Działalność Katedry w ramach umiędzynarodowienia zmierza – chociażby z racji specyfiki kierunku – do nieustannego rozwijania, pogłębiania oraz podejmowania współpracy z tymi ośrodkami i jednostkami zagranicznymi osadzonymi w Polsce oraz z instytucjami za granicą,

których działalność przyczynia się lub może przyczynić się do uzyskiwania lepszych efektów kształcenia w ramach filologii węgierskiej i fińskiej.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Katedra Hungarystyki Uniwersytetu Warszawskiego prowadzi bardzo rozbudowaną współpracę z jednostkami zagranicznymi na Węgrzech i w Finlandii oraz w innych krajach europejskich (głównie Francja i Niemcy), w których prowadzone są badania i kształcenie w zakresie ugrofinistyki. Współpraca ta, mając wpływ na proces kształcenia, rozwija się w następujących zakresach:

- 1) organizacja wspólnych konferencji,
- 2) realizacja wspólnych tematów badawczych,
- 3) wymiana kadry,
- 4) wymiana studentów i organizowanie staży i praktyk studenckich.

Systematycznie w ostatnich latach wzrasta liczba osób korzystających z oferty wymiany studentów i kadry w ramach programu ERASMUS+. Z programu tego korzysta najwięcej studentów filologii fińskiej (głównie na 3 roku) – studenci filologii węgierskiej mają większą ofertę w ramach umów bilateralnych koordynowanych przez BUWiWM oraz otrzymują stypendia Instytutu im. Balassiego.

Zalecenia

Brak

Kryterium 7. Infrastruktura wykorzystywana w procesie kształcenia

- 7.1. Infrastruktura dydaktyczna i naukowa
- 7.2. Zasoby biblioteczne, informacyjne oraz edukacyjne
- 7.3. Rozwój i doskonalenie infrastruktury

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

Infrastruktura dydaktyczna i naukowa

Od 2012 roku Katedra Hungarystyki ma siedzibę w nowoczesnym budynku Wydziału Neofilologii Uniwersytetu Warszawskiego przy ul. Dobrej 55. W nowym gmachu jednostka otrzymała do dyspozycji osiem nowoczesnych, klimatyzowanych sal wykładowo-dydaktycznych wyposażonych w niezbędne urządzenia o łącznej powierzchni 260 m² i 240 miejscach. Sale standardowo wyposażone są w krzesła z pulpitami, katedrę, komputer, odtwarzacz DVD, monitor panoramiczny do komputera, projektor multimedialny oraz odpowiedni ekran. Jednostka zapewnia krzesła wyposażone w niewielkie rozkładane blaty, z których studenci korzystają podczas większości modułów zajęć. Studenci na spotkaniu z ZO wskazali, że blaty są niewygodne i zbyt małe do umieszczenia na nich więcej niż jednej książki bądź zeszytu. Co więcej, sposób skrócenia blatów i krzeseł jest przystosowany jedynie dla osób praworęcznych. Wszystkie sale posiadają białą suchościerną tablicę. Zajęcia odbywają się także w auli Wydziału Filologii, gdzie znajduje się kabina dla tłumaczy i sprzęt do tłumaczenia symultanicznego. Kadra Katedry Hungarystyki UW ma swoje miejsca do pracy naukowej w

sześciu gabinetach ze stanowiskami do pracy – biurko z komputerem, ekran panoramiczny, drukarka. Gabinet z pełnym wyposażeniem przewidziany jest dla trzech doktorantów oraz taki sam służy do pracy Samorządu Studenckiego Katedry i komisji stypendialnej. Osobne pomieszczenia przeznaczone są na sekretariat Katedry Hungarystyki i gabinety kierownika i zastępcy kierownika katedry. Na każdym piętrze jest dostęp do pomieszczenia socjalnego (możliwość zrobienia kawy, herbaty, jest dystrybutor wody). Gmach Wydziału Neofilologii dostosowany jest do potrzeb osób niepełnosprawnych, na jego terenie znajdują się podjazdy i windy dla osób niepełnosprawnych. Na Uniwersytecie Warszawskim prężnie działa Biuro ds. Osób Niepełnosprawnych, które zapewnia wiele udogodnień osobom z różnymi rodzajami niepełnosprawności. Poszczególne pomieszczenia oraz panele w windach oznaczone są systemem Braille'a, w windach emitowane są też komunikaty głosowe.

Wszyscy studenci i pracownicy mają bezpłatny dostęp do WiFi. W procesie kształcenia wykorzystuje się technologie informacyjno-komunikacyjne (dostępność naukowych baz danych oraz materiałów dydaktycznych), a także w badaniach naukowych oraz komunikacji naukowej (uczestnictwo on-line w konferencjach). Ponadto pracownicy i studenci mają dostęp do platformy elektronicznej, umożliwiającej umieszczanie materiałów dydaktycznych oraz dostęp do licznych katalogów i naukowych baz danych. Także obsługa większości spraw administracyjnych związanych z przebiegiem studiów odbywa się poprzez platformę elektroniczną USOS (dostęp do aktualności, elektroniczny indeks, plany studiów i rozkłady zajęć).

Baza dydaktyczna i naukowa KH swoimi rozmiarami dostosowana jest do liczby studentów, jej wyposażenie umożliwia osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia, w tym w szczególności w zakresie przygotowania do badań naukowych na studiach I stopnia i uczestniczenia w nich na studiach II stopnia. Baza dydaktyczno-naukowa KH spełnia też wymogi przepisów BHP.

Zasoby biblioteczne, informacyjne oraz edukacyjne

Katedra Hungarystyki posiada bogato wyposażoną bibliotekę (190 m², ok. 40 000 książek, 8 000 woluminów czasopism, 3 000 to cenne hungarica z XIX w.). Od roku akademickiego 2012/13 w budynku przy ul. Dobrej 55 zapewnia ona odpowiednie warunki do korzystania ze swoich zasobów. W ostatnich latach znajdujący się tam księgozbiór przystosowywany był do obsługi drogą elektroniczną (zamawianie, rezerwowanie i inne usługi przez Internet). Studenci i pracownicy katedry korzystają często także z położonej po drugiej stronie ulicy Dobrej Biblioteki Uniwersytetu Warszawskiego. Katedra gromadzi potrzebną literaturę (książki oraz czasopisma naukowe) głównie w języku węgierskim, a od 2007 r. z chwilą utworzenia specjalności filologia fińska także w języku fińskim. Kontakty z Estonią i lektorat języka estońskiego skutkuje gromadzeniem literatury i prasy także w tym języku. Księgozbiór Katedry powiększany jest także o zakupy w innych językach w zakresie literatury poświęconej Węgrom i Finlandii.

Katalog biblioteki dostępny jest w dwóch wersjach – w wersji tradycyjnej (alfabetyczny i systematyczny, katalog prac dyplomowych) oraz w wersji elektronicznej (internetowej), który jest systematycznie uzupełniany (obecnie obejmuje ok. 1/3 całego zbioru). Obydwa księgozbiory – Biblioteki Uniwersyteckiej i Biblioteki Katedry – wzajemnie się uzupełniają. Korzystanie z aktualnych zasobów bibliotecznych i informacyjnych (także o zasięgu

międzynarodowym) innych bibliotek dostępne jest dla studentów i kadry poprzez: komputerowy Katalog Zbiorów Polskich Bibliotek Naukowych NUKAT; bazy danych dostępne na stronie Biblioteki Uniwersyteckiej.

Na Uniwersytecie funkcjonuje również czytelnia informacji naukowej, w której można skorzystać z profesjonalnych porad dotyczących interesujących studentów zagadnień i problemów naukowych.

Użytkownicy Biblioteki KH w gmachu Neofilologii UW to głównie studenci i pracownicy Katedry Hungarystyki. Z czytelni (76 m²) korzysta w skali rocznej ok. 2000 osób. Ze względu na specyfikę z księgozbioru korzystają także pracownicy z innych kierunków UW oraz z innych uczelni w Polsce. W ramach współpracy międzybibliotecznej książki z tutejszego zbioru wypożyczane są do instytucji naukowych w Krakowie, Wrocławiu, Poznaniu, Bydgoszczy. W czytelni Biblioteki KH (24 miejsca, 3 stanowiska komputerowe) udostępniane są także w wolnym dostępie 24 regały z 1000 książek oraz 3 regały z czasopismami. W pełni wyposażone są stanowiska pracy (WiFi, Edurom, dostęp do baz elektronicznych i Wirtualnej Biblioteki Nauki). Zakresu tematyczny oraz zasięg językowy zasobów bibliotecznych, informacyjnych oraz edukacyjnych odpowiada potrzebom wynikających z realizacji procesu kształcenia na ocenianym kierunku, w tym w szczególności osiągnięcia efektów kształcenia mających na celu przygotowanie studentów do prowadzenia badań na I stopniu studiów i zapewnienie im udziału w badaniach na II stopniu studiów. Wielkość zasobów bibliotecznych dostosowana jest do liczebności studentów na ocenianym kierunku oraz planów jego rozwoju i zapewniania dostęp do literatury wskazanej w sylabusach.

Biblioteka, podobnie jak cała uczelnia, umożliwia korzystanie ze swoich zasobów osobom niepełnosprawnym.

Rozwój i doskonalenie infrastruktury

Jednostka monitoruje i uzupełnia infrastrukturę dydaktyczną i naukową oraz system biblioteczno-informacyjny, zapewniając udział studentów w tych procesach. Dotyczy to zarówno wyposażenia sal dydaktycznych jak i gabinetów kadry. Studenci wyrażają opinię na temat bazy dydaktycznej podczas ewaluacji zajęć, a pracownicy naukowo-dydaktyczni zgłaszają ewentualne potrzeby, także w zakresie uzupełnienia księgozbioru biblioteki. Informatycy dbają natomiast o sprzęt komputerowy. Dobrze układa się współpraca z administracją gmachu – przy organizacji większych konferencji można liczyć zawsze na wsparcie lokalowe. Co roku do zbiorów Biblioteki KH trafiają nowe pozycje dzięki wsparciu partnerów zewnętrznych (m.in. ambasady Finlandii, Węgier i Estonii, CIMO/EDU.fi, Instytut im. Balassiego, Instytut Kultury Węgierskiej w Warszawie, Międzynarodowe Towarzystwo Hungarologiczne). Biblioteka dokonuje także zakupów polskich książek z literaturą piękną oraz publikacje uwzględniające aktualny zakres kształcenia i prowadzonych w Katedrze badań naukowych.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

7.1. Infrastruktura dydaktyczna i naukowa

Katedra po przeprowadzce do nowego gmachu w 2012 r. ma do dyspozycji nowoczesną, w pełni wyposażoną do celów dydaktycznych i naukowych siedzibę. Jest ona dostosowana do

potrzeb osób niepełnosprawnych. Uczelnia zapewnia bezprzewodowy dostęp do Internetu także na terenie całego gmachu. Baza dydaktyczno-naukowa KH spełnia wymogi przepisów BHP. Gmach Wydziału Filologii posiada bardzo dobre rozwiązania systemowe pomagające dostosować proces kształcenia do indywidualnych potrzeb osób niepełnosprawnych.

7.2. Zasoby biblioteczne, informacyjne oraz edukacyjne

System biblioteczny składa się z bogato wyposażonej biblioteki. Księgozbiór Biblioteki KH posiada wystarczające i systematycznie powiększane zasoby hungarystyczne; od momentu powołania do życia specjalności filologii gromadzona jest także literatura dotycząca zagadnień finistycznych. Zakres problematyki badawczej realizowany w katedrze (językoznawstwo, literaturoznawstwo, kulturoznawstwo) oraz zasięg językowy zasobów bibliotecznych, informacyjnych oraz edukacyjnych odpowiada potrzebom wynikających z realizacji procesu kształcenia na ocenianym kierunku, w tym w szczególności osiągnięcia efektów kształcenia mających na celu przygotowanie studentów do prowadzenia badań na I stopniu studiów i zapewnienie im udziału w badaniach na II stopniu studiów. Wielkość zasobów bibliotecznych dostosowana do liczebności studentów na ocenianym kierunku oraz planów jego rozwoju.

7.3. Rozwój i doskonalenie infrastruktury

Jednostka monitoruje i stale doskonali infrastrukturę dydaktyczną i naukową oraz system biblioteczno-informacyjny, zapewniając w tym udział zarówno pracowników, jak i studentów. Obecnie realizowany zakres unowocześniania infrastruktury odnosi się do pełnej cyfryzacji katalogów zbiorów bibliotecznych.

Zalecenia

- 1) Wyposażenie sal ćwiczeniowych w stoły do pracy, a przynajmniej dostosowanie obecnego wyposażenia do potrzeb osób leworęcznych.

Kryterium 8. Opieka nad studentami oraz wsparcie w procesie uczenia się i osiągnięcia efektów kształcenia

- 8.1. Skuteczność systemu opieki i wspierania oraz motywowania studentów do osiągnięcia efektów kształcenia
- 8.2. Rozwój i doskonalenie systemu wspierania oraz motywowania studentów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

Skuteczność systemu opieki i wspierania oraz motywowania studentów do osiągnięcia efektów kształcenia

Ze względu na niewielką liczbę studentów oraz nauczycieli akademickich w jednostce, kontakt pomiędzy nauczycielami a studentami ma charakter bardzo indywidualny, a nauczyciele akademicy są w stanie dostosować się do oczekiwań poszczególnych studentów. Studenci na spotkaniu z ZO PKA wskazali na możliwość umówienia się z prowadzącymi zajęcia na indywidualne konsultacje, nie zgłaszali uwag co do dostępności nauczycieli akademickich. Nauczyciele akademicy, którzy przebywają na wyjazdach zagranicznych lub

konferencjach pozostają w kontakcie mailowym ze studentami. Studenci otrzymują odpowiednią pomoc kadry dydaktycznej w zakresie realizowanych prac dyplomowych. Jednostka umożliwia studentom udział w rocznym wyjeździe do instytutu Balassiego w Budapeszcie poza programem studiów, jednak w przeszłości musieli w tym celu uzyskiwać zgodę na urlop naukowy, co wydłużało im studia. Jednostka, wychodząc naprzeciw potrzebom studentów, wyraziła zgodę na uznawanie efektów kształcenia zdobytych podczas wyjazdu. Jedynie część modułów musi zostać zrealizowana w innych semestrach, tak aby studenci uzyskali wszystkie efekty kształcenia, założone dla programu studiów na kierunku filologia ugrofińska. Studenci kierunku wskazali, że atmosfera panująca w Katedrę Hungarystyki sprzyja zdobywaniu efektów kształcenia i zachęca studentów do rozwijania swoich umiejętności poza programem studiów.

Funkcję motywującą spełnia dobrze system stypendialny, promujący osiągnięcia podczas studiów wyniki ocen z egzaminów i zaliczeń. Studentom przysługują też stypendia socjalne z racji trudnej sytuacji materialnej. Przedstawiciele studentów biorą aktywny udział w pracach komisji stypendialnej, co pozwala na rozpatrywanie wniosków stypendialnych w sposób obiektywny dla studentów. Komisja stypendialna zajmuje się opiniowaniem wniosków o zapomogi losowe oraz o przyznanie miejsca w domu studenckim. Członkowie komisji stypendialnej wskazali na potrzebę udostępnienia im pomieszczenia z dostępem do komputera na terenie jednostki, w którym mogliby wykonywać swoje obowiązki. Członkowie komisji stypendialnej są bardzo obciążeni pracą administracyjną i trudno znaleźć studentów chętnych do pracy w komisji ze względu na zbyt duży nakład pracy, zwłaszcza na początku roku czy w okresie sesji. Samorząd studencki angażuje się w działalność kulturalną w jednostce i pełni ważną rolę w integracji środowiska studenckiego z nauczycielami akademickimi. Społeczność Katedry Hungarystyki w dużej mierze integrują imprezy kulturalne organizowane przez studentów, takie jak spotkanie wigilijne i wspólne obchody świąt narodowych. Przedstawiciele samorządu obecni na spotkaniu z ZO PKA wskazali na otwartość władz jednostki na inicjatywy studenckie. Samorząd studencki jest finansowany centralnie – inicjatywy samorządu zyskują wsparcie merytoryczne i materialne, co ułatwia mu działalność kulturalną w jednostce.

W Uniwersytecie Warszawskim działa Centrum Wolontariatu, które umożliwia studentom udział w różnych programach, w tym organizowanych przez organizacje pozarządowe. Studenci kierunków filologicznych mają możliwość zdobycia doświadczenia jako instruktorzy, pomagający dzieciom bądź też seniorom w nauce języków obcych.

Udogodnienia oraz sposób postępowania w przypadku osób z niepełnosprawnościami reguluje *Zarządzenie nr 5 Rektora Uniwersytetu Warszawskiego z dnia 8 marca 2005 roku w sprawie warunków studiowania osób niepełnosprawnych w Uniwersytecie Warszawskim*. Jednostką, kierującą działania w tym zakresie jest Biuro ds. Osób Niepełnosprawnych, które stara się usuwać wszelkie bariery architektoniczne i transportowe oraz zapewniać studentom dostęp do zasobów informacyjnych. Jednostka wspiera osoby z niepełnosprawnościami w umożliwieniu im dostępu do zajęć dydaktycznych założonych w ramach programu studiów, których nie są w stanie realizować w sposób standardowy. Pomoc w alternatywnych formach zapisu materiału dydaktycznego zawiera m.in.: pismo Braille'a, druk o zmienionej wielkości czcionki, nagranie audio, nagranie wideo, zapis elektroniczny. Osobom z niepełnosprawnościami przysługują urlopy okolicznościowe krótko- i długoterminowe ze względu na stan zdrowia oraz możliwość alternatywnej organizacji sesji egzaminacyjnej.

Pomoc udzielana jest także pracownikom prowadzącym zajęcia dydaktyczne, tak aby mogli likwidować wszelkie bariery osobom z niepełnosprawnościami. W Jednostce powołano tzw. Radę ds. Osób Niepełnosprawnych, w skład której wchodzi co najmniej trzech przedstawicieli studentów, w tym co najmniej jeden przedstawiciel samorządu i dwóch przedstawicieli studentów z niepełnosprawnościami.

Biuro Karier zapewnia studentom wsparcie we wchodzeniu na rynek pracy, m.in. poprzez doradztwo zawodowe, szkolenia i warsztaty z zakresu metod aplikacyjnych stosowanych przez pracodawców oraz przygotowania dokumentów aplikacyjnych, udostępnianie ofert pracy i praktyk, targi pracy i spotkania z przedstawicielami przemysłu. Często też oferty pracy kierowane są przez pracodawców bezpośrednio do sekretariatu Katedry Hungarystyki, a następnie przekazywane studentom. Dla studentów kierunku filologia ugrofińska zakończenie studiów II stopnia (studia II stopnia trwają 3 semestry) w semestrze zimowym jest atutem, ponieważ czas wchodzenia na rynek pracy nie pokrywa się z czasem, kiedy studenci innych uczelni wchodzi na rynek pracy. Z tego też powodu studenci ocenianego kierunku mają większe szanse na szybsze znalezienie pierwszej pracy.

Studenci na spotkaniu z ZO PKA wyrazili zadowolenie z funkcjonowania sekretariatu Katedry Hungarystyki. Wraz z Węgierskim Instytutem Kultury w Warszawie Jednostka podejmuje się organizacji wspólnych wydarzeń kulturalnych, w których mogą brać udział studenci. Katedra współpracuje też ze Stowarzyszeniem Wspólnota Węgierska w Polsce, które zajmuje się organizowaniem spotkań środowiskowych, wspólnym obchodzeniem ważniejszych świąt narodowych. W dyskusjach i seminariach, często uczestniczą studenci kierunku filologia ugrofińska. Studenci specjalizacji fińskiej mają możliwość współpracy z Towarzystwem Polska-Finlandia, organizując wspólne wydarzenia, wykłady czy pokazy filmów. W jednostce działa Koło Naukowe Studentów Hungarystyki i Koło Naukowe Fennistów Majakka. W jednostce wydawany jest „Magyazyn”, publikujący, między innymi, artykuły których autorami są studenci i absolwenci filologii ugrofińskiej Uniwersytetu Warszawskiego oraz Uniwersytetu Jagiellońskiego. Główną tematyką podejmowaną przez studentów w czasopiśmie jest literatura, dramat i film węgierski. Koło Naukowe Fennistów Majakka publikuje na swojej stronie internetowej artykuły, napisane w języku fińskim i angielskim, poświęcone tematyce fińskiej. Koło organizuje również imprezy kulturalne, m.in. fińskie karaoke, spotkania poświęcone promowaniu kultury fińskiej. Koła naukowe otrzymują od jednostki niezbędne wsparcie finansowe i merytoryczne.

Rozwój i doskonalenie systemu wspierania oraz motywowania studentów

Studenci kierunku filologia ugrofińska otrzymują informacje o zapewnianych przez jednostkę formach wsparcia za pośrednictwem strony internetowej Katedry Hungarystyki oraz strony internetowej Uniwersytetu Warszawskiego, tablic ogłoszeniowych, sekretariatu Katedry Hungarystyki, pracowników naukowo-dydaktycznych. Studenci mają dostęp do informacji związanych z ubieganiem się o stypendium rektora, stypendium socjalne czy też zapomogę losową. Nie jest prowadzone badanie opinii studentów na temat jakości przekazu informacji czy też oferowanych przez jednostkę form wsparcia, jednak ze względu na niewielką liczebność pracowników Katedry Hungarystyki oraz studentów kierunku filologia ugrofińska formalizowanie tego procesu nie jest konieczne, a studenci dzięki swobodnym kontaktom

z nauczycielami akademickimi i pracownikami administracyjnymi jednostki mogą wyrażać swoją opinię na bieżąco w sposób nieformalny.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Jednostka zapewnia niezbędne wsparcie materialne i merytoryczne kołom naukowym i samorządowi studenckiemu. Studenci z niepełnosprawnościami mogą liczyć na pomoc Biura ds. Osób Niepełnosprawnych, które zajmuje się zapewnianiem udogodnień, wspierających ich w zdobywaniu założonych efektów kształcenia. Jednostka zapewnia studentom niezbędne świadczenia socjalne, a studenci są poinformowani o możliwościach ubiegania się o poszczególne formy pomocy materialnej, takie jak stypendia rektora, zapomogi losowe, stypendia socjalne. Jednostka zapewnia studentom odpowiednią obsługę administracyjną. Niewielkie rozmiary jednostki sprzyjają transparentności i właściwemu przekazowi informacji. Obsługę administracyjną studentów zapewnia sekretariat Katedry Hungarystyki.

Zalecenia

- 1) Zapewnienie szerszego wsparcia administracyjnego członkom komisji stypendialnej w postaci doposażenia jej miejsca pracy i odciążenia z obowiązków administracyjnych.

8. Ocena dostosowania się jednostki do zaleceń z ostatniej oceny PKA, w odniesieniu do wyników bieżącej oceny

Poprzednia ocena PKA przeprowadzona była na kierunku filologia, w ramach którego ugrofinistyka stanowiła jedną ze specjalności. Wnioski z oceny sformułowane były więc w sposób ogólny, nie zawsze adresowany do kształcenia w zakresie poszczególnych języków.

Zalecenie	Charakterystyka działań doskonalących oraz ocena ich skuteczności
Poprawa infrastruktury dydaktycznej	Jednostka przeniosła się do nowej siedziby w nowoczesnym gmachu, w pełni przystosowanym do potrzeb osób niepełnosprawnych i dobrym wyposażeniu dydaktycznym.
Rozwój naukowy kadry	Nastąpił wzrost liczby pracowników ze stopniem doktora, oczekiwane są awanse naukowe w zakresie stopni doktora habilitowanego i prowadzona jest przemyślana, wieloaspektowa polityka kadrowa.